

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, BALANDIS — APRIL 30, 1988

Nr. 85

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kas tai — eilinis „smegenų praplovimas“ ar persitvarkymas?

(Tęsinys)

Nerimą kelia ir taip vadinamos vienuoliaujančios moterys. Valdžia nieko neturėtų prieš, jei jos tik melstųsi, o dabar — jos kišasi į bažnytinį gyvenimą, dar kam blogiau — kai kurios, kaip pvz. paminėjo Nijolė Sadūnaitė, pradeda užsiiminėti net politika, kalbėjo L. Šepetys. Ne geresni reikalai Kauno Kunigų seminarijoje, mat, ją, valdžios duomenimis, kasmet baigia nuo dviejų iki keturių naujų „politikierių“. Reikėtų pareikalauti griežtesnės atsakomybės iš klebonų, kurie tokiems anti-tarybiškumu pasižymėjusiems kandidatams duoda rekomendacijas. Kas jas parašė kun. Antanui Gražuliui, kun. Vytautui Prajarai, kun. Edmundui Atkočiūnui? nerimo L. Šepetys.

Ko valdžia pageidautų iš Katalikų Bažnyčios? Pirmiausia, — kreipėsi į susirinkusius L. Šepetys, — venkti konfrontacijos Bažnyčios ir valstybės santykiuose, labiau remti Taikos fondą. Nurodė, kad liudinčiausia padėtis šiuo klausimu yra Kaišiadorių ir Telšių vyskupijose, geriausia — Vilniaus arkivys-

kupijoje, bet ir ja lenkia Vilniaus pravoslavai. Reikėtų didesnių įnašų į Kultūros ir naujai įsteigtą Vaikų fondus.

Savo kalboje L. Šepetys pažadėjo, kad Religinių susivienijimų nuostatai ateityje gal bus pakeisti demokratiškesniais; bus grąžinti Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčia, leista rekonstruoti kai kurias kitas bažnyčias; ligoninėse kunigams leidžiama aptarnauti sunkiai sergančius ligonius, o paskutiniu metu kunigai nebaudžiami ir už vaikų patarnavimą Mišiose, jų dalyvavimą procesijose. Taigi, pasikeitimų, ir laisvių „begalės“! Kaip visada ir visur L. Šepetys nepamiršo išvardinti to viso gero, kurį valstybė duoda bažnyčiai, pradedant leidimu išsipausti limituotą kiekį maldaknygių, baigiant vyskupijoms duotoms paskyroms automobiliams.

Pagaliam klausimų forma, kurią vėliau laikraščiai pavadinė „atviru pasikeitimu nuomonių“, buvo leista kalbėti vyskupams bei dekanams.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Popiežiaus kalba Lietuvos vyskupam

Popiežius Jonas Paulius II bal. 18 d., audiencijoje priėmė penkis Lietuvos vyskopus ir du vyskupijų valdytojus, atvykusius į Romą su oficialiu „ad limina“ vizitu. Pradžioje Šv. Tėvas priėmė Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininką Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinį administratorių arkivyskupą Liudą Povilonį ir du jo augziliarus: vyskupus Juozą Preikšą ir Vladą Michelevičių. Vėliau atskirai susitiko su Telšių vyskupijos ir Klaipėdos apaštalinės prelatūros apaštalinio administratorium vysk. Antanu Vaičium, su Kaišiadorių vyskupijos apaštalinio administratorium vysk. Vincentu Sladkevičium ir su dviem vyskupijų

valdytojais: Vilniaus arkivyskupijos valdytoju prelatu Algirdu Gutausku ir Panevėžio vyskupijos valdytoju prelatu Kazimieru Dulksniu.

Po šių atskirų audiencijų Jonas Paulius II susitiko kartu su visais septyniais Lietuvos Bažnyčios vadovais. Pirmiausia į popiežių kreipėsi visų vardu arkivyskupas Liudas Povilonis. Šventajam Tėvui Katalikų Bendorumenės Lietuvoje vadovai įteikė didelę gintarinę skulptūrą, vaizduojančią senąjį Trijų Kryžių kalną Vilniuje.

Savo žodyje Jonas Paulius II palietė aktualiausias Lietuvos Katalikų Bendorumenės problemas, užbaigdamas lietuvių kalba. Štai popiežiaus žodžiai.

Gerbiameji Broliai Vyskupai,

Labai džiaugiuosi, galėdamas vėl jus visus drauge priimti po jūsų vizito „ad limina“ 1983 metais.

Tada sveikinau jus su ypatinga meile, nes taja savo kelione į Romą jūs užbaigėte ilgą skausmingo atsisakymo laikotarpį. Ir tai, ačiū Dievui, įvyko reikšmingo jūsų krikščioniškosios istorijos tarpsnio išvakarėse, minint Lietuvos globėjo karaliaus Kazimiero mirties penktąjį šimtmetį.

Bet ir šiandieninis mūsų susitikimas yra paženklinas džiaugsmu. Juk per jus mane pasiekia šventiniai atgarsiai ir žinios apie tuos dvasinius vaisius, kuriuos neša kitas „Dievo malonės laikotarpis“ jūsų bažnytiniame gyvenime: jūsų tautos „Krikšto“ šėšių šimtų metų sukaktis. Jūs žinote, kaip karštai būčiau

troškęs būti su jumis praėjusių metų birželio 28 d. jūsų krikšto lopšyje Vilniuje, iškilmingai pradedant jubiliejinus metus. Deja, tai nebuvo galima. Vis dėlto tą pačią dieną, kai vyko tautinis sukakties minėjimas, čia ant apaštalo šv. Petro kapo aš pats vadovavau iškilmėm, kuriose dalyvavo visų Europos kontinento brolių bažnyčių vyskupų atstovai, taip išreikšdami vidinę dvasinę vienybę su jūsų bendruomene. Ta pačia proga man buvo didelis džiaugsmas paskelbti palaimintuoju didįjį jūsų tautos sūnų, pasiaukojusį sielų ganytoją ir vienuolinio gyvenimo atnaujintoją arkivyskupą Jurgį Matulaitį.

(Popiežiaus kalbos tęsinys bus kitą šeštadienį).

NATO vadų konferencijos metu prezidentas Reaganas darys pranešimą. Jo dešinėje — Britanijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher ir kiti aukštieji valstybių vadai Belgijoje.

Ne Amerika okupavo Pabaltijo valstybes

Geneva. — Pabaltijo okupacija buvo pakartotina linksniuojama Genevoje vasario ir kovo mėnesį Genevoje įvykusioje Jungtinių tautų komisijos žmogaus teisių klausimais sesijoje. Apie Pabaltijį vasario 8 d. kalbėjo JAV delegatas Dennis Goodman. „Negalvokim, kad laisvo apsisprendimo teisė niokiojama tik Afrikoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje“, priminė jis. „Europoje Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikoms jau beveik 50 metų paneigta jų laisvo apsisprendimo teisė, ypač žiauru, kad šitos nedidelės šalys prarado tą teisę Stalino Sovietų Sąjungos ir Hitlerio Vokietijos sandorio pasekmėje. Nors Stalino ipėdiniai tariamai atmetė jo pasibaisėtiną politiką, jie niekad nesugrąžino grobio, kuris atiteko Sovietų Sąjungai pasirašius cinišką paktą su nacizmu“.

Ne mes užpuolėme

Atsakydamas į SSRS, Kubos ir Nikaragvos puolimus JAV delegacijos vadovas, buvęs Fidelio Castro kalinys, ambasadorius Armando Valladares vasario 9 d. pareiškė: „Ne mes pastatėme Berlyno sieną. Ne mes užpuolėme ir okupavome Pabaltijo respublikas. Ne mes užpuolėm Lenkiją, ne mūsų tankai įsiveržė į Prahą, ar sušaudė ir po savo vikšrais sutriuškino 60,000 vengrų“.

„Kalbėjime apie Pabaltijo respublikas“, tęsė Valladares. „Jos papuolė į Maskvos nagus ryšiumi su Stalino — Hitlerio

paktu. Dėl šio pakto dešimtys tūkstančių tų respublikų piliečių pradingo Sovietų gulage. Pastaraisiais metais KGB užgniaužė protesto demonstracijas prieš sovietų okupaciją. Aktyvistai, kaip Gunar Astra, Mart Niklus ir Baly Gajauskas, yra kalinami psichiatrinėse ligoninėse, koncentracijos, kalėjimuose ar nutėmėmė“.

„Jie kalba mums apie Mikroneziją“, pareiškė Valladares. „Mes mielai palyginsim laisvą apsisprendimą Mikronezijoje su laisvu apsisprendimu Pabaltijo respublikose ar bet kioje kitoje Maskvos imperijos dalyje“.

Maskvos apgaulingi planai

Sesijos darbuose, kaip SSRS delegacijos narys, dalyvavo ir „Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro pavaduotoju“ tituluojamas Rimas Rimgaudas Malisauškas. Savo kovo 10 d. išspausdintame pasikalbėjime su „Tiesos“ korespondentu Malisauškas nurodė, „grubaus ir masinio žmogaus teisių pažeidimo“ faktus. Jis kalbėjo ne apie Lietuvą, o apie... „Contras“ Nikaragvoje. Visos diskusijos apie Pabaltijį liko nepaminėtos. Malisauško titulas ir jo dalyvavimas J.T. diskusijose nėra atsitiktiniai. Pagyvėjus pabaltiečių patriotinio sąjūdžio veiklai, Maskva stengiasi tarptautinėje arenoje pabrėžti Lietuvos, Latvijos bei Estijos „autonomiją“ ir jų „savarankiškų diplomatų“ veiklą.

(Elta)

Pauliaus Klimo žygis

Ročesteris. — Šį sekmadienį, gegužės 1 d., 1 val. popiet, Paulius Klimas pradeda laisvės žygį nuo Laisvės paminklo į Washingtoną, kad būtų išleistas iš Sovietų darbo stovyklos kalnais. Klimas neša lietuvių amerikiečių ir kitų piliečių peticijas bei laiškus apie žmonių teises Sovietų Sąjungoje prezidentui Reaganui ir Sovietų ambasada Washingtone, kuriuose pareikiami protestai prieš Gražulio kalinimą.

Pirmasis glasnost laikų kalnys

Pagal Vakaruose gautas žinias, Petras Gražulis yra pirmasis lietuvis disidentas,

nuteistas kalėti už politinę veiklą, kai buvo paskelbta Generalinio sekretoriaus Gorbaciovo galsnost politika. 29 metų Gražulis buvo areštuotas ir nuteistas, kai atsisakė pakartotinai karinį apmokymą, kurį buvo atlikęs karo tarnyboje. Disidentai dažnai yra apkaltinami už dalyvavimą demonstracijose prieš žmogiskųjų teisių laužymą. Petras Gražulis norėjo dalyvauti latvių nepriklausomybės paminėjimo Rygoje, Latvijoje, bet buvo KGB suareštuotas.

Paulius Klimas yra gerai pasirašęs šiai protesto kelionei pėsčiomis ir sostinė. Jis savo kelionę pradės kalba šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje tuoj prieš 11 val. Mišias.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Afganistano komunistų vyriausybės prezidentas Najibullah spaudos konferencijoje pranešė, kad Sovietų Sąjungos patarėjai pasilikę Afganistane ir po to, kai pasitrauks Sovietų kariuomenė.

— Senatas patvirtino įstatymą paskirti bilijoną dolerių AIDS ligos programai. Prezidentas žada tuoj tą įstatymą pasirašyti.

— Prahoje Reutherio agentūra praneša, kad mirė 33 m. čekų disidentas Pavel Wonka kalėjime. Jis buvo areštuotas prieš tris savaites ir nuteistas kalėjimo bausme už žmogaus teisių klausimo kėlimą viešai.

— Sovietų Sąjunga vakar pranešė, kad, jei Amerika siųs ginklus afganų laisvės kovotojams, tai sulaužys savo pasižadėjimą Genevos sutartyje nesikišti į Afganistano vidaus reikalus. Tai pranešė Sovietų Užsienio reikalų ministerija.

— Nikaragvos Sandinistų prez. Ortega, vakar prasidėjusių derybų su Contras delegacija metu, pasakė, jog, jei Contras parodys gerą valią, tai bus galima tuoj baigti civilinį karą.

— Prahoje, Reuterio pranešimu, prie moterų ligoninės buvo iškabintas plakatas: „Dvylika kontrarevoliucionierių ką tik gimė šioje ligoninėje. Atsiųskite KGB tanką kaip galima greičiau“!

— Lenkijos geležies pramonės darbininkai streikuoja, reikalaudami pakelti atlyginimus ir pagerinti darbo sąlygas.

— Nikaragvoje jau kelinta diena veda bado streiką keli šimtai darbininkų, reikalaudami didesnio atlyginimo.

Kalbės trijose vietose

Savo kelionės metu jis kalbės žmonėms Binghamtone, N.Y., Philadelphijoje, Pa., ir Baltimorėje, Md. Paulius Klimas planuoja kasdien suvaikščioti 25 ar 30 mylių ir planuoja atvykti į Washingtoną prieš prezidentui Reaganui išvykstant į viršūnių konferenciją Maskvoje gegužės ketvirtąją savaitę.

Paulius R. Klimas parašė laišką Michailui Gorbacioviui, prašydamas galsnost laikais išleisti iš koncentracijos darbo stovyklos Petrą Gražulį.

NATO vadas už stiprų apsiginklavimą

Generolų įspėjimas politikams

Bruselis. — NATO vyriausias vadas gen. John Galvin perskaitė M. Gorbaciovo knygą. Po to jis pareiškė: „Kai aš perskaičiau „Perestroiką“, aš niekur neradau, kad jie sakytų, jog yra pakeitę savo užsienio politiką ir savo įsitikinimus“. Taip kalbėjo Amerikos keturių žvaigždžių generolas, kuris yra NATO vyriausias vadas Europoje. „Jie nori, kad branduolinius ginklus Amerika ir NATO valstybės sunaikintų Europoje. Bet jie to paties norėjo jau nuo 1950 metų“. Generolas turi tą Gorbaciovo knygą pasidėjęs ant savo stalo. Jei prasidėtų karas, generolas Galvin vadovautų visų NATO valstybių karo pajėgoms.

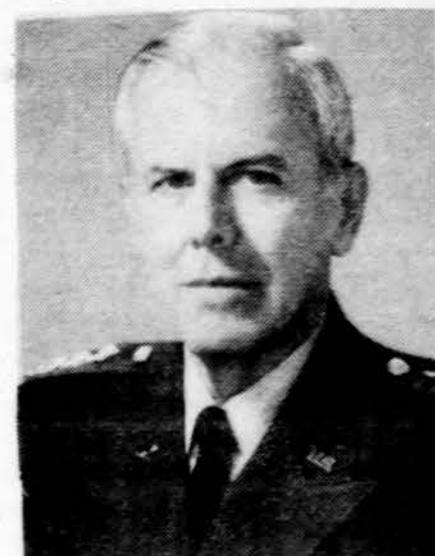
Generolai negali kritikuoti

Politiniai vadai sako, kad tai ne generolų reikalas kritikuoti politinę vadovybę, išsireiškė gen. Galvin, tačiau, jis pasakė, negalys tylėti. „Ar aš galiu atlikti savo misiją? Jei taip, tai aš salutuojau ir darau“. Jis pasisakė kalbėjęs su dešimtimi keturių žvaigždžių generolų, kurie yra jo komandoje, ir jie visi pasisakė, kad reikia įspėti politinę vadovybę ir sulaukyti ją, kol dar ne per vėlu nuo panašių susitarimų.

Amerika esanti daug ką praradusi toje srityje, ir Sovietai daug atsisakę, bet jie tai padarė su noru, kadangi jie laimėjo pirmą žingsnį, turėti be branduolinę Europą“. Generolas mano, jog rusai pasimokė iš II Pasaulinio karo, kad norint būti pirmiausia galybe, reikia turėti galingą žemės kariuomenę. Branduolinis arsenalas tik padeda žemės pajėgoms. Varšuvos paktas viršija NATO jėgas santykiu 3 prieš 1.

Sovietai ginkluojasi

„Kai Vakarai tik diskutuoja, ar reikėtų sumoderninti savo ginklus ir išleisti daugiau apsigynimui, tai Maskva savo karines programas tuo pačiu metu žymiai pastūmėjo į priekį“, sakė gen. Galvin. „Čia ir yra visos pavojaus“. Amerikiečiai taip labai nori taikos, kad pasitiki mažais pareiškimu. „Bet geopolitiniai siekliai ir tikslai Sovietų Sąjungos nepasikeitė ir jų militarinė galybė auga“.

JAV generolas John Galvin, vyriausias NATO pajėgų viršininkas.

Leido kurtis vienuolynui

Varšuva. — Lenkijos valdžia davė leidimą pastatyti karmelių vienuolyną netoli buvusios nacių koncentracijos stovyklos Auschwitz. Apie tai pranešė Pasaulinio žydų kongreso generalinis sekretorius Ženevoje. Pažymėtina, kad prieš vienerius metus katalikai ir žydai buvo susitarę, kad Auschwitzo ir Birkenau buvusių nacių koncentracijos stovyklų sienose nebus statomi katalikų maldos namai, bet kad kiekvienas tikintysis galės šiose buvusiose mirties stovyklose tyliai susikaupti maldoje pagal savo širdies jausmus ar pagal savo tikėjimą. Tuo būdu sutartinai buvo atmetamas katalikų ankstesnis sumanymas Auschwitzo buvusios stovyklos apimtyje įkurti karmelių vienuolyną su katalikų maldos namais.

Katalikai sutiko vienuolyną įkurti netoli nuo stovyklos. Šiam projektui dabar pritarė Lenkijos valdžia.

KALENDORIUS

Balandžio 30 d.: Pijus V, Marjona, Raminta, Venta, Virbutis.

Gegužės 1 d.: Juozapas darbin., Gegutė, Žilvinis.

Gegužės 2 d.: Atanazas, Meilė, Švaistas, Zigmas.

Gegužės 3 d.: Pilypas ir Jokūbas, apaštalai. Diva, Arvastas, Dievonis, Dreblutė, Nerutė.

ORAS

Saulė teka 5:50, leidžiasi 7:46. Temperatūra šeštadienį 65 l., sekmadienį 67 l., pirmadienį 70 l. antradienį 62 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

IDEOLOGINIŲ ORGANIZACIJŲ SVARBA ŠIANDIEN

GABIA JUOZAPAVIČIŪTĖ-PETRAUSKIENĖ

Esame lietuviai. Vien tas faktas iš mūsų reikalauja kažko daugiau negu gyvenimas reikalauja iš nelietuvio. Kodėl? Ogi todėl, kad esame pavergtos tautos dalis kuriai, tėvų dėka, yra įdiegtas atsakomybės jausmas dėl Lietuvos ateities. Jau vien tai mus skiria nuo nelietuvio. Su šiuo faktu siejasi mūsų jautrumas melui ir netiesai. Esame labiau jautrūs tam, kas liečia daromas skriaudas mūsų tautos žmonėms, turime didesnę jautrumą skriaudoms, daromoms bendrai pasaulyje. Būdami lietuviais, turime daugiau progos įsigilinti ir įvertinti mūsų kultūrinį gyvenimą. Branginam liudies papročius, meną, muziką, šokį, kalbą. Būdami lietuviais, jaučiamės esą ilgos įdomios istorijos išdava ir stengiamės išlaikyti tėvų mums perduotas tradicijas, papročius. Stengiamės į mūsų gyvenimui svarbius įvykius — vestuves ar krikštynas, įjungti lietuviškus papročius. Tai irgi mus skiria nuo nelietuvio.

Mūsų jautrumas neleidžia mums pamiršti šiuometinių pasipriešinimo įvykių Lietuvoje: tiek religinėje, kultūrinėje ar politinėje plotmėje. Tai kas vyksta Lietuvoje šiandien, informuotam ir apsišaukusiam lietuviui atnaujina viltį dėl Lietuvos ateities. Vien tie įvykiai dabartinį lietuvių turėtų motyvuoti jungtis ir dirbti toliau lietuviškoje veiklos arenoje. Prieš 10 ar 15 metų Lietuvos padėtis atrodė labai pesimistiška, netikra. Dabartiniai įvykiai įelektrina asmenis, kurie tiems įvykiams yra jautrūs. Visam šitam suvokti ir suprasti reikalingi Lietuvos reikalams jautrūs žmonės. Be šitokių reikalams jautrių žmonių Lietuvoje su didele rizika pradėti žingsniai atsi-daus lyg skambalas į tuščią puodynę — nebus čia atgarsio, kuris jiems tenai gyvybiniai reikalingas. Tokiems reikalams bei įvykiams nejautrūs žmonės Lietuvos didvyrių daromus žygius ignoruos arba pasyviu įdomumu pasiklausys ir apsisuks toliau eis savo kasdienišku, gyvenimo keliu. Taigi jautrumą reikalingą aktyviai ugdyti bei brandinti. Jis savaime neat-siranda. Čia ir yra pirmoji lietuviškų ideologinių, jaunimo auklėjimo organizacijų užduotis.

Esame katalikai, arba bent prisipažįstame krikščionimis. „Mokyklose cenzūruojamas vertybės bei vertybių puoselėjimo sąjūdžiai/religijos. Auklėjimo procese matosi pavojus, nes išjungiamo religijos rolė mūsų kultūroje bei istorijoje (t.y. amerikiečių, ne tik lietuvių mastu)“. Taip teigia Viktoras Nakas paskaitoje, skaitytoje Ateitininkų Studijų dienoje Dainavoje 1987 m. Griauamos šeimyninio gyvenimo vertybės.

Mūsų drąsa išbandoma, kai esame mažumoje; mūsų tolerancija išbandoma, kai esame daugumoje.

R. W. Sockman

Plačiai paplitę asmeniškos laisvės vardan žmogaus gyvybę nuvertinantys veiksmai. Puoselėjamas asmens išskėlimas virš visko, ne krikščioniškos asmens vertybės, kaip Dievo paveikslas. Jo kūrinio prasme, bet kaip asmens, kovojančio grynai už save, savo teises, nepaisant kitų, su kuriais tenka dalintis šia planeta, nes nematoma švie-saus rytojaus. Auginami menkaverčiai ar beveik be-verčiai asmenys, kurie rūpinasi tik savimi ir šiandiena.

Gyvename sprausminės jėgos amžiuje. Mūsų gyvenime kasdieninė realybė yra galimybė, kad per kelias minutes pasaulį gali sunaikinti atominiai ginklai. Visa tai neigia vertybių statymą pozityviai, optimistiškai rytojaus vizijai. Dvelkia pesimizmas, oportunizmas, nes asmeniškai jaučiamės bejėgiai, kas nors padaryti prieš tokią didelę mūsų ateitį lemiančią jėgą. Iš tikrųjų, trūksta ilgalai-kės rytojaus vizijos ir tai apsun-kina vertybių ugdymą. Tai visuomeninės jėgos, kurios sto-jasi prieš mus kasdien ir prieš kurias yra be galo sunku atsi-spirti. Jos tačiau turi lemiamos įtakos ir mus ir mūsų vaikus. Nors į tai čia nesigilinsiu, tačiau trumpai stabtelėsiu prie rodomos tėvų vertybių skalės, kai daro-mas sprendimas, į kokias mokyklas siųsti savo vaikus.

Ypač turiu omenyje pasirenkant pradžios mokyklą ir gimnaziją, kurių laikotarpįje dramatiškiausiai formuojasi vaiko asmenybė, įgaunamos visą jo gyvenimą lemiančios vertybės. Pas mus Kanadoje, pa-vyzdžiui, kur mokslas apmo-kamas iš mokesčių ar tai būtų katalikiška ar viešoji sistema, daug tėvų pasirenka siųsti vaikučius į viešąją, ne katalikiš-kąją mokyklą, nes joje vaikas gaus prancūzų kalboje „immersion“ pamokas nuo pat darželio ar pirmo skyrius. Reiškia, jų pirmieji vertybės, kuri pastatoma aukščiau asmens ug-dymo krikščioniškoje/katalikiškoje dvasioje, yra prancūzų kalba. Paskui pirštis bado į lietuviškas parapijas, kad jos sekmadieniais neturi religinių pamokų savo parapičiams, kad neatlieka krikščioniško auklė-jimo pareigos taip, kaip daro

Californijos ateitininkų stovykloje sporto šventės taisyklės stovyklautojams aiškina Almis Kuolas. Klausosi — Andrius Kudirka, Dainora Kupčinskaitė, Augis Kuolas, Vilija Sekaitė ir Vincas Giedraitis.

protestantų tikybos, kurios sekmadieninių mokyklų būdų, bent kartą į savaitę, bando atstoti tikybos mokymo trūkumą viešosiose mokyklose. Krikščioniškos vertybės, gyvenant nekrikščioniškoje, materialistinėje aplinkoje, turi būti puoselėjamos kasdien. Būtų naivu galvoti, kad katalikiškų mokyklų auklėtiniai visi užgaus šventieji, tačiau, bent jiems suteikiama daugiau galimybių pasisemti dvasinių vertybių kasdieninėje aplinkoje. Žmogus aplinkai galės būti atsparus, jeigu žinos savo vertę; jeigu pa-jus, kad yra dalis platesnio Dievo sukurtą pasaulį, už kurio rytojų jis yra atsakingas, nes Dievas, jį sukurdamas, jam pavėdė juo rūpintis. Ideologinėms, auklėjančioms organizacijoms šiandien stojasi, kaip tas sun-kiav nugalimas Galijotas, dideli uždaviniai.

(Bus daugiau)

PARTIZANO DAUMANTO KUOPOS SUEIGOJE

Vakariųjų priemiesčių Parti-zano Daumanto jaunučių kuopos susirinkimas įvyko balandžio 10 d. Ateitininkų namuose. Globėja Nida Misiulytė papasakojo susirinkusiems stebuklingųjų Marijos paveikslų istoriją Lietuvoje. Po jų atsi-radimo Lietuvoje bendros apžvalgos, globėja paminėjo, kad Lietuvos didikų popiežiui padovanotas paveikslas („Ganyklų Madona“) dar tebėra Romoje ir yra laikomas stebuklingu.

Paveikslai, laikomi stebuklingais, buvo vainikuojami. Vainikavimas buvo garbės ženklas. Daugiausia buvo garbinami Marijos paveikslai. Kaip ženklą, kad Marija išklauso jų maldas, žmonės iš dėkingumo prie pa-

veikslą prikalda votas. Votai dažniausiai būdavo sidabriniai ir vaizdavo už ką buvo melstasi.

Seniausiais žinomas stebuklin-gas paveikslas yra Trakų Dievo Motinos paveikslas. Jis yra Šv. Mergelės Marijos Aplankymo parapijos bažnyčioje, kurią Vytautas Didysis 1409 m. pasta-tė Trakuose. Vos 40 metų pra-ėjus, paveikslas buvo apka-bintas votomis.

Stebuklingasis Šiluvos Šv. M. Marijos paveikslas yra Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Šiluvoje. Paveikslas buvo rastas skrynioje, užkastoje žemėje. Jis tapytas drobėje ir vaizduoja Šv. M. Mariją, laikantią kūdikėlį Jėzų.

Dar vienas stebuklingas Ma-rijos paveikslas būdavo Šv. Kryžiaus (Bonifatrų) bažnyčioje Vilniuje. Paveikslas buvo pa-puoštas perliniais karoliais ir kitomis brangenybėmis. (Jis buvo didžiąja metu paversta koncertų sale. R.K.)

Žemaitių Kalvarijos Marijos paveikslas yra dar vienas iš stebuklingųjų Marijos paveikslų. Jis yra dominikonų iš Romos atvežtas į Lietuvą.

Stebuklingasis Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas yra Aušros Vartų koplyčioje Vilniuje. 1927 m. buvo sužinota, kad paveikslas originaliai buvo tapytas vandeniniais dažais pagal italų stilių 16-to amžiaus viduryje. Vėliau buvo pertapytas aliejiniais dažais.

Po globėjos N. Misiulytės pa-snekesio vyko darbeliai, kuriuos pravedė globėja dr. Lina Kriau-čiūnaitė-Tharp. Vaikai klijavo auksinius ir sidabrinus Marijos atvaizdus ant raudono aksomo, tuomi savo padangomis pa-darydami Marijos paveikslėlius.

Nuotr. D. Kuolienės

Dr. J. Meškauskas pagerbimo ir su jo knyga „Lietuvos medicinos istorija“ supažindinimo proga jo šeima ir artimieji giminės. Iš k.: sėdi — dukraitė V. Gaizutytė, dr. J. Meškauskienė, dr. J. Meškauskas, žmonos sesuo A. Skrupskelienė ir dr. M. Meškauskaitė-Gaizutienė. Stovi — E. Skrupskelytė, T. Gaizutis, dr. V. Skrupskelytė ir J. Gaizutis.

Nuotr. J. Tamulaičio

DIRBAM IŠSIJUOSE

Praėjusią savaitę, pasikliau-dami meteorologų pranešimais, nutaikę pakenciamą dieną, talkos būdu atlikome kelis sun-kesnius Ateitininkų namų aplinkos švarinimo darbus. Vieni plovėme nudžiūvusius medžius ir krūmus, juos pjaus-tėme ir vežėme į lauką sudegi-nimui. Kiti aprinkom praėjusį rudenį J. Alensko nugentų medžių šakas ir jas suvežėme į lauką. Dirbome išsiujuose, skubė-dami atlikti užsibrėžtą darbą prieš grasinantį lietų. Pasisekė — darba baigėm sausi. Darbams pirmininkui talkino J. Alens-kas, D. Misiulis ir V. Sinkus. Taryba jiems taria širdingą aciū.

Nuvalius medžių šakas ir nuolaužas, J. Alenskas savaitės laikotarpyje pradėjo sunkų senos žolės valymą tose vietose, kur žolė nebūdavo pjaunama.

Pravedus naują kelią, pasikei-tė naudojamo pievelių vietos. Vietos, buvusios nuošaly, pasi-darė namų įvažiavimo priekyje ir turi būti kultivuojamos. Darbą J. Alenskas atliko ste-bėtinai gerai, ir per vasarą pie-velės tikrai gražiai sužaliuos.

Aciiū Jurgui, kuris tiek daug laiko skiria Ateitininkų namų reikalams.

200 dol. paramą Ateitininkų namams atsiuntė dr. J. Vingilis, Islington, Ont., tapdamas namų dalininku. Aciiū.

Dar kartą prašome atsiskai-tyti už loterijos bilietėlius, kad galėtumėte turėti galimybę laimėti vertingą dovaną. Gegužės mėn. 7 d. jau čia pat.

Ateitininkų namų taryba

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARYDAS J. DAIDIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, Ill.
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiądieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

IŠPARDAVIMAS

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos tėvų komitetas ruošia vartotų (lietuviškų ir angliškų) knygų vaikams ir suaugusiems) ir vartotų rūbų ir žaislų išpardavimą. Išpardavimas vyks gegužės 22 d., Šv. Antano pa-rapijos mažojoje saleje nuo 9:00

v.r. iki 2:00 v. p.p. Šiam tikslui galintieji padėti ir paaukoti minėtus daiktus, prašomi skam-binti Aldonai Bielskienei, tel. 788-6208, arba Romai Kuprie-nei, tel. 447-9319. Susitarus, tėvų komiteto nariai atvažiuos į namus paimti paaukotus daiktus.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipūstusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Specialybė — (Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.
Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą: pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

LIETUVOS BAŽNYČIOS

Po ranka šviežiai išleistas, dar dažais kvepiantis, kietais viršeliais įristas šeštasis „Lietuvos bažnyčių“ tomas. Čia autorius Bronius Kviklys rašo apie buvusios Vilniaus vyskupijos atskirtą dalį Lietuvoje Kaišiadorių vyskupiją. Šio tomo gale sudėti visi ankstesniųjų tomų papildymai, praleidimai, netikslumų pataisymai, gautos kunigų nuotraukos ar jų trumpi gyvenimų aprašymai. Taip pat šiame tome sudėtas vardų ir dalykų registras bei didieji aukotojai. Dėlo ir šis tomas sudaro 608 puslapius – daugiau negu kiti tomai.

Exigi monumentum – pasiūta paminklą už varį stipresnį, kaip kadaise giedoję romėnų poetas. Dabar B. Kviklys galėtų sakyti, kad jis pasistatė paminklą stipresnį už granitą. To darbo nebūtų atlikę pavergtoji tėvynė; jie neturi galimybės tai padaryti. Neatlikę nė išėjimo kur nors kad ir darbštus istorikas, archeologas ar architektas. Šiuo atveju reikėjo apžvelgti Lietuvos bažnyčių praeitį, nelaimę, dabartį. Reikėjo paliešti archeologinius duomenis, kuriuos buvo galima pasiekti. Jie reikalingi išryškinti vietovėms, kuriose kūrėsi miestai, miesteliai ar bažnytkaimiai.

Jei bažnyčių stilistinę ir architektūrinę dalį peržvelgė ir architektūros daktaras Jurgis Gimbutas, tai jis negalėjo sukaupyti istorinės ir religinės lietuviškos medžiagos, kuri šioje knygoje – šešiuose tomuose – duoda vaizdą Lietuvos praeities. Čia parodo krikščionybės stiprėjimą ir kovas prieš svetimybę, dabartinius persekiojimus ir bažnyčių uždavinį ar jų nykimą.

Lietuviai ar svetimtautis, jei norės geriau pažinti Lietuvos praeitį ir jos kultūrinę kryptį, negalės apsieiti be Broniaus Kviklio keturių tomų „Mūsų Lietuvos“, juo labiau be šešių tomų Lietuvos bažnyčių serijos, kuri šiuo metu yra užbaigta ir atiduota į skaitytojų rankas. Bet ji turėtų pasiekti ir visas bibliotekas.

Pabaigoje įžangos, skirtos šiam tomui, B. Kviklys taria: „Pateikdamas skaitytojams paskutinį „Lietuvos bažnyčių“ tomą, autorius džiaugiasi galėjęs įvykdyti okup. Lietuvos ir išėjusių lietuvių tikinčiųjų prašymą šias knygas paruošti ir suorganizuoti jų išleidimą“ (7 psl.). Nors Kaišiadorių vyskupija buvo įkurta tik iš vargo, tuometinio gyvenimo sąlygų diktuojama, bet ji vis dėlto tuomet turėjo 63 parapijas. Lietuvos nepriklausomybės laikais vyskupija dar paauko parapijų ir koplyčių skaičiumi. Kunigų buvo daugiau ar mažiau, bet vyskupijos dvasininkai smarkiai nukentėjo nuo tremimų, kėlimų, tardymų, be vietos ir darbo komunistinės valdžios laikomų.

Ypač įdomūs skyriai, kur aprašomi du herojiški vyskupai – vyskupijos valdytojai. Tai pirmasis vyskupas Juozas Kuktė ir po jo mirties paskirtas vyskupas Teofilus Matulionis. Šis du kartus iškentėjo kėlimus ir tremtį Sibire, persekiojimus, sunkius tardymus, bet niekada jokiai bedieviškai valdžiai nenusilenkė. Mirė sulaukęs 90 metų kaip herojus. Jų abiejų šventi

gyvenimai, jų abiejų persekiojimai, kėlimai, nors vieno su kitu nebūtų galima lyginti, Lietuvos tikintiesiems, ypač Kaišiadorių vyskupijai liks istoriniu pavyzdžiu, kuris nesužvelgti kaip į Bažnyčios ir tautos herojus ir pamatyti jų herojiškas krikščioniškas dorybes.

Šiame tome paminėti ir kiti Kaišiadorių dvasiškų ir kitoms vyskupijoms priklausančių kunigų darbai, aukos, kankinystės ir mirtys, kaip kun. B. Laurinavičius, kun. L. Šapokas, kun. J. Zdebskio ir kitų. Tai vis susimastymą keliantis klausimas, kai mūsų broliai, ypač tie, kurie saugoja tautos dvasią, vaikų sielas, Lietuvos ir lietuvių ateitį, padeda išlaikyti sveiką moralę, yra persekiojami, kankinami, niekinami, šmeižiami. Priešas nori, kad Lietuva neturėtų autoritetų kitokių, kaip Lenino ar komunistinių „didvyrių“, kurie savo žiaurumu yra nuspelnę tik paniekos.

Šeštasis „Lietuvos bažnyčių“ serijos tomas išėjo baigiant Lietuvos krikšto sukakties metus. Tai tikrai didelis paminklas ne tik autoriui už jo pasiaukojimą, renkant medžiagą, ją vežant vieton duonos ir brangenybių iš Lietuvos, bet paminklas ir Lietuvos krikštui, kuris žymi mūsų tautos pasisukimą į Vakarų kultūrą ir nusisukimą nuo slavų kultūros ir rytietiško tikėjimo. O tas tikėjimas buvo valdomas valstybės ar valdovų. Rusijoje valdė carai, Konstantinopolyje imperatoriai, kol jų imperijos sugriuvo. Rytuose krikščionybė sugriuvo ir pasidavė musulmonų tikėjimui ir jų valdymui.

Broniaus Kviklio knygų serija, pilnesnė ar ne taip pilna pagal turimą medžiagą, parodė, kaip Lietuva savo bažnyčių statyba, savo pastoracija, savo kultūriniais laimėjimais sekė vakarų kraštus, kurie jau buvo šimtmečiais krikščioniški ir turėjo savas kultūros žymes.

Bet čia negalima išskirti ir protestantų bažnyčių, šventovių, susirinkimų vietų, kurios turėjo taip pat įtakos reformuoto tikėjimo – liuteranizmo ir kalvinizmo žymes, bet lietuvišką veidą. Ypač tai buvo žymų reformatų bažnyčioje, kuri norėjo gaivinti ne tik Kalvino mokslą, bet ir lietuvišką gyvenimą, lietuviškus papročius įvesti į savo praktiką, liturgiją ir tikėjimo pasireiškimą.

Toks protestantiškų bažnyčių istorinis, archeologinis ir architektūrinis aprašymas taip pat būtų reikalingas Lietuvos istorijai ir praeities kultūrai pažinti. Lietuva išliktų gyva net ir pasaulyje išsisklaidžiusių kitų konfesijų žmonių širdyse. Bet tai sunkus darbas ir vargu tas pats autorius galėtų jį padaryti. Toks leidinys jam būtų daugiau, negu vieno žmogaus jėgos leidžia – tai herojiškas darbas. Ar jis galėtų savo jėgas skirti savo artimiesiems kaimynams, kitų konfesijų žmonėms ir jų istorijai bažnyčiose, šandien būtų sunku pasakyti. Bet reikia nepaprastai džiaugtis, kad B. Kviklys paaukojo savo gyvenimą pastatyti Lietuvai ir išsklaidyti tautai paminklą, kurio audros nesugriau.

Pr. Gr.

Medis vertingesis už vaisius, žmogus – už darbus.
Turkmenų patarlė

Apmastyk viską, ką sakai, bet nesakyk visko, ką mąstai.
Lietuvių patarlė

New Haven tautinių šokių grupė „Vėtra“.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE ŽILVITIS IR VĖTRA

Tautinių šokių šventei ruošti komitete, vadovaujame dr. V. Kvedaro, turime labai pareižingą, darbštą informacijos vedėją Kazį Milerį. Buvo pageidauta, kad spaudoje, kiek bus įmanoma, prisimintume ir šventės dalyvius, mūsų šaunuosius jaunimą, tautinių šokių vienetus ir jų vadovus. Tai gera proga lietuviškai visuomenei arčiau susipažinti su jaunimo pastangomis, tautinių šokių puoselėtojai ir jų įnašu į lietuvių kultūrinį gyvenimą.

Ši kartą pasiūlysiu ir New Haven, Ct., Vėtra.

Prieš keliolika metų Žilviti buvo suorganizuoti ir jam vadovavo tautinių šokių gabi mokytoja Vanda Stankienė, o jai talkino Aniceta Mažeikienė. Tuometinis Žilvitis gražiai reikšė lietuvių programose ir dalyvavo Tautinių šokių šventėse. Bet laiko savaratoje Žilvio veikla sustojo. Ir tik po ilgo kovų pertraukos tuo pačiu Žilvio vardu prieš vienerius metus, ruošiantis aštuntajai šventei, Dalius Polikaitis ir Romo Penčylos iniciatyva buvo įsteigta ši šokių grupė. Organizatoriai šokių mokyti pasikvietė Silviją Radvilienę, kuri ir dabar vadovauja Žilvičiui su Audra Aleknaite. Grupė akordeonu talkina Viktoras Puodžiūnas.

Nežiūrint, kad Chicagoje jau senokai veikia ir kitos tautinių šokių grupės, Žilvitis įsikūioja ir jų gretas kaip pajėgus vienetas. Žilvio šokėjai

JURGIS JANUŠAITIS

patyrę, šokę įvairiose kitose grupėse, universiteto studentai arba jau seniai baigę studijas, bet pamilę tautinius šokius su jais nesiskiria, veiklūs ir visuomeninėje veikloje. Linkėtina, kad Žilvitis gražiai žaliuotų, augtų amžiumi ir darbas ir kad po šventės Chicagoje reikštųsi kaip stiprus kultūrinis vienetas.

Ruošiant septintąją Tautinių šokių šventę Clevelande, sujuodo ir New Haven, Conn., jaunimas ir 1983 m. suorganizavo Tautinių šokių grupę „Vėtra“. Organizuojant ir vadovaujant Vėtrą, daug sumanumo ir širdies įdėjo Rūta Mickūnienė. Tuo metu tautiniai šokiai čia buvo didelis susidomėjimas, o ypač noras dalyvauti 1984 m. šventėje.

Pradžioje grupę sudarė išimtinai tik lietuvių kilmės šokėjai, atėję iš kitų jaunimo šokių grupių. Laikui bėgant grupės šokėjų gretas papildė ir ne lietuvių jaunuoliai, tačiau reikšmingai prisidėję prie grupės išsilaikymo ir sėkmingos veiklos. Pažymėtina, kad šokių amžius įvairuoja tarp 18-50 metų amžiaus. Tikrai džiuginantis reiškinys, sugebant vyresniesiems drauge dirbti su jaunaisiais.

Vėtra populiarė savo veikla ir atliekamomis programomis ne tik lietuvių socialiniuose susibūrimuose, bet ir kultūrinės veiklos baruose, neaplenkiant ir svetimtaučių. Glaudžiai bendradarbiauja su kitų tautybių šokių

grupėmis, kurios kasmet pasirodo lietuvių renginiuose.

Vėtra šoko lietuvių Vyčių suvažiavime 1985m. New Haven ir lietuvių telkiniuose Bridgeporte, New Havene, Worcesterje, Rivershade. Dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose festivaluose ir paskutiniaisiais trejais metais rengė savo specialią metinę vaišių ir šokių vakaronę.

Grupės repetitijos vyksta Šv. Kazimiero par saleje New Haven. Grupė vadovauja nuo 1987 m. rūpestingoji meno vadovė Vaiva Vėbraitė-Gustienė, o grupės administracinius reikalus tvarko administratorius Juozas Karmūza.

Žilvio ir Vėtros veiklos kelias nusagstytas gražia kultūrine veikla. Tai šviesūs žiburai lietuvių telkiniuose, kurie įvairiomis progomis suvinta savo gražiomis, meninėmis programomis ir tai tenka laikyti gražiu įnašu į bendrą lietuvišką veiklą. Grupėse dalyvaujantis jaunimas bręsta lietuviškoje aplinkoje ir tikėjime iš jo išaugęs geri lietuviško darbo darbininkai. Žilvičiui ir Vėtrai sėkmės Hamiltono gražių tautinių šokių sukuriose.

Ši proga vis tik tenka paprašyti ir mūsų vyresniųjų visokeriopos talpos šokių šventei. Kiek galima daugiau dalyvaukime patioje šventėje, o taip pat nuosirdžiai atsiliepkime į lėšų teikimo komiteto prašymą, paremkime didžiulius lietuvių renginius Kanadoje bei jų mažesniais aukais. Remkime visi.

ŽYGIS Į RYTUS – ŽYGIS Į VAKARUS

JUOZAS ŽYGAS

11

Daug dėmesio buvo kreipiama į politinę orientaciją ir rusų kalbos mokėjimą ar pastangas ją išmokti. Galėjo būti ir iš 10 ha, bet jeigu nerodė entuziazmo politinėms pamokoms ir rusų kalbai, tai tokio charakteristikoje užrašė: „Nors ir mažais žingsniais – biedniokas, užsispyręs, rusų kalbos nemoka ir nesistengia išmokti. Politinio pasitikėjimo neįsigijo“.

Tokie apklašinėjimai vyko kasdien, kai kurie buvo šaukiami po keletą sykių. Apie tuos apklašinėjimus nebuvo galima kalbėti. Politrukai daliniuose mažai tebuvo matomi, niekas jų ir nepasigedo. Pasirodė, jie buvo tais apklašinėjimų duomenimis užsiėmę. Blankai, kuriuos teko užpildyti, turėjo antgalį: „Politinė padėtis (położenia) ir socialinė praeitis“.

Jautėsi netikrumas ir nevingumas, bet būtime ir prie to įpratę. Džukija gražus, bet ir neturtingas kraštas. Dar tik gegužės galas, o kai kurie ūkininkai duonos nebeturėjo. Ūkininkas (gal mažas) atėdavo į poligoną ir maišydavo kiaušinius į duoną. Keletą sykių ir aš tokį būtinį padariau. Sunkvežimio šoferiai, kurie važinėjo į Vilnių, atveždavo alaus ar šiaip ko paprašydavau. Vienam palapinės kampe išsikasiau duobutę ir ją užmaskavau. Tai buvo mano šaldytuvas, kuriame laikiau alų ir kiaušinius. Kiaušinius galėjau nunešti į virtuvę, personalas buvo pasistatytas. Bet prasidės kalbos, kas nors pakis liežuvi, tad ir aiškinkis, iš kur ta duona. Spekuliacija! Tad geriau neprisidėti. Buvau girdejes, kad žali kiaušiai

niai tinka su alumi. Tad pabandžiau. Iš pradžių nepatiko... gleivės, bet įpratau.

Karininkai taip pat neišvengė apklašinėjimų. Juos dar intensyviau tyrė. Kurie laisvės kovų pradžioje buvo kovoje su bolshevikais, tai tokių likimas seniai buvo (su mažomis išimtimis) išspręstas. Jie arba buvo areštuoti, arba paleisti į atsargą, kaip nepatikimi ir neverti. Kadangi nebuvo tų, kurie prieš juos kovojo, tad jų akiratyje buvo tie, kurie dalyvavo 1926 m. gruodžio 17 d. sukilime arba voldemarininkų sukilimuose. Pirmieji buvo „reakcionieriai išėję prieš pažangią darbo liaudį“, o antrieji „avantūristai-oportunistai“, bendrai nepatikimi.

Karininkai jautė, kad jais nepasitikima, kad jų Lietuvoje gal ilgai nepaliks. Tik jie (ir niekas) nenujautė, kas jų laukia. Kas galėjo tokius žiaurumus nujausti? Vyresnieji karininkai pažinojo rusus, mokėjo rusiškai, tačiau nepažino komunistų. Pakalbėdavo – jeigu veš, ar galės jie pasiimti visus baldus ir tvarkingai su šeimomis išsikelti. Jaunesnieji rusus dar mažiau suprato, tad apie kokį perkėlimą mažiau tegalvojo, be to, jie rusų kalbos nemokėjo. Visi kažko laukė, patys nežinojo ko!

Pasitaikydavo, koks geras pažįstamas, pro šalį eidamas, tyliai pasako: „Už dviejų savaitių karas“. Sustoti ir kalbėtis nebuvo galima, būryje taip, bet ne dviese! Ką gali žinoti... Gali pamatyti ir prasidėti apklašinėjimai. Kadangi atskirai apklašinėjus, tad nežinosi, ką tas, kitas sako. Tuojau sukalbis – samokslas! Praeidavo tos dvi savaitės ir nieko! Ir vėl išgirsti: „Už dešimties dienų ar dviejų savaitių“. Tik žymiai vėliau sužinojome, kad vokiečių štabas datas kaitaliojo. Jų divizijos, kurios turėjo dalyvauti žygyje į rytus, buvo įstrigusios Jugoslavijoje. Tai Rusijoje puolimą suvelnė bent mėnesiu. Gal tai ir buvo lemiamas mėnuo.

ŠVENČIAUSIA MARIJA IR LIETUVA

Švč. Marijos garbei skirtuose metuose pradėsime tradicinį švč. Marijos garbinimo mėnesį. Kaip daug būtų galima pasakyti apie šio mėnesio praktikas netolimos praeities Lietuvoje, bet nesinori iš ko nors išgirsti, kad per daug kalbama apie praeitį. Ir šiandieninėje Lietuvoje šis mėnuo nėra toks, koks būdavo iki 1940 metų. Bijodami valdžios įstaigų keršto, šį mėnesį ir Lietuvoje ne visos šeimos kartu melsis į Švč. Mariją. Tikrai nebus nė vieno kaimo, šiandien kolūkio, kur visas kaimas kiekvieną šio mėnesio vakarą susirinktų kartu pagarbinti švč. Mariją. Galime įsivaizduoti, kokia furija skubėtų į tokią vietą KGB išvaikyti besirenkančius, apdaužyti ir areštuoti organizatorius ar neskubančius pabėgti.

Vis tiek reikia tikėti, kad nors tyliai, ne būriais, o pavieniai kuone visa Lietuva šį mėnesį garbins švč. Mariją labiau negu kasdien, kad šiai valandai skirtai bažnyčiose ne vienoje vietoje bus subrendusių ir jaunimo spūstis.

Būtų galima parašyti ne religinę, bet bendrą studiją apie pamaldumo į švč. Mariją pasekmes Lietuvių tautos išsilaikymui. Jeigu po 123 metų Rusijos caristinės vergijos Lietuvoje, kuri per tą laiką patyrė iš pavergėjo ne vieną faktą, kuris Lietuvos istorijoje niekad nebus užmirštas, Lietuvos ne tik sviesuomenė, bet ir visa liaudis pasireiškė 1918 ir kitais metais kas ir kokia ji yra, tai negalima abejoti, kad tos dvasios išsilaikymui daug reikės tautos pamaldumas į švč. Mariją. Jis yra ryškus ir šiandien ir tik ten gyvenantieji galėtų pasakyti, kokios reikšmės tautai yra šis pamaldumas. Per visą Rusiją yra nuėjęs gandas, kad pavergėjo valdžia nesugeba sukludyti masinio švč. Marijos garbinimo jos gimimo šventės oktavoj, kai ji vyksta Šiluvoje. Buvo įdomu girdėti kompetentingo liudytojo pasakojimą, kad Rusijoje yra nekalbanti, kurie pasistengia gauti atostogų tą savaitę ir vyksta į Lietuvą pamatyti kas vyksta Šiluvoje. Ten atvykusieji nebūna tik nuošaliai bestovį stebėtojai lietuvių pamaldumo, bet nors kai kurie iš jų kartu su lietu-

viais parpuolę ant kelių gera nuotoli eina koplyčios link. Tiek apie Lietuvą.

Senosios ateivijos lietuviai, čia gimę ir auge, taipgi galėtų daug ką pasakyti apie reikšmę jų pamaldumo į švč. Mariją, kad šioje šalyje net visų lietuvių vardas yra kaip tvarkingų ir patikimų žmonių. Ne vien lietuvių, o bendra patirtis sako, kad pamaldumas į švč. Mariją yra praktiškos reikšmės. Graži savo turiniu ir melodija yra daina ar giesmė: America, o beautiful. Kaip šios šalies katalikai vertina pamaldumą į švč. Mariją, pasako faktas, kad Amerikos Globėja yra parinkta Nekaltai Pradėtoji švč. Marija. Tačiau šiandien ir Amerikoje ne viskas yra gražu. Ne vien Chicago dienašaliai kasdien pamini kelias žmogžudystes ar kitokius kriminalus. O tokių, kaip negimusių kūdikių žudymo – abortų, net nepilnamečių nevedusių lytinio netvarkingumo, šeimų pairimo kasdieninė spauda net nemini. Šiuo metu Amerikoje per vienerius metus nužudoma negimusių kūdikių daugiau, negu žuvo amerikiečių pirmajame ar antrajame pasauliniame kare. Šių faktų visokeriopos pasekmės yra labai apgailėtinos visai visuomenei.

Ir Amerikos lietuviai negali pro pirštus žiūrėti į šiuos skaudžius faktus, nes ir mes esame Amerikos visuomenės nariai. Ar dera apie tai kalbėti švč. Marijos mėnesio proga? Ir Amerikoje yra ne tik ryškų, bet visuomenės gyvenime viršijanti padoringa visuomenės dauguma ir jos įtaka. Jeigu galima kartoti America, o beautiful..., tai visos Amerikos ir tų netvarkingųjų padėka už tai priklauso šiai pozityvių, tvarkingųjų žmonių daugumai. Jeigu jie ne visi, tai vistiek reikšmingas skaičius turėtų ką pasakyti, kokios reikšmės jų gyvenime turi pamaldumas į švč. Mariją. Labai brangus faktas, kad lietuviai gražiai stengiasi ir savo jaunąją kartą auklėti tvarkingai ir veikliai Lietuvių visuomenėje. Nėra reikalo aiškinti, kad augančios jaunos kartos kiekvieno asmeninė laimė ir jų naudingumas mūsų visuomenei priklausys nuo jų padomumo, tvarkingumo. Be ilgų aiškinimų (Nukelta į 6 psl.)

Atvyksta naujokai

Birželio pradžioje gauname naujokus. Tai ne mūsų zaliukai, bet ruskeliai. Į mūsų dalinį paskirti veik visi iš Maskvos apygardos. Daugelis iš technikos mokyklų, parašutinininkai, apsikabinę blekutėmis. Nei jų aprangą, nei inteligenciją mūsų neimponavo. Tiesa, iš vieno gavau tualetinio muilo gabaliuką – kvepėjo tikromis žemuogėmis. Tai ir po daugelio metų prisimenu. Jie nusigandę, beveik nesiorientuoja, kur jie yra.

Aprengiami lietuviškomis uniformomis, o raudonas žvaigždės visi jau seniai turėjome. Visos komandos jau seniai rusiškai, tad jie greitai išsijungia. Virš poligono paskraido rusiškų lėktuvai. Girdėti gandai, kažkur netoliese yra aerodromas. Bendrai kalbama, kad mes esame apsupti rusų dalinių. Nežinia, kiek tose kalbose tiesos. Žmonių sakoma, kad „baimės akys didelės“.

Netoliese mūsų virtuvės ežero pakrantę užvertė sunkiosiomis patrankomis, viena prie kitos. Kiek aš išmaniau, man atrodė 155 mm, o galėjo būti ir didesnio kalibro. Bet nei joms personalo, nei šaudmenų. Politinėse pamokose politrukai dar apie jokią karą ar jam pasirengimą nekalbėjo. Aiškindami politinius įvykius, duoda panašius pavyzdžius. Paima Pravdą ir skaito: „Vokiečiai, puldami Maltą, neteko 12 bombonešių, numušė 7 anglų naikintuvus. Taigi kapitalistai neteko 19 lėktuvų, o mūsų visi saugiai stovi aerodromuose“.

Arba aiškina apie politinę įtaką ir pademonstruoja parengtų plakatų. Tame plakate lygiakraštis trikampis, prie viršūnės parašyta Berlynas, o prie apatinių kampų Londonas ir Maskva. Sako, praeityje mūsų komisarai važinėjo į Ženavą, į Paryžių – lankstėsi, o dabar draugas Stalinas paėmė ir pasuko (ir paverčia plakatą – viršuje Maskva), į Maskvą eina traukiniai, skrenda lėktuvai, prašom, ponai, pas mus važiuoti. Ir nebe Molotovas, bet Ribbentropas ir kiti ponai pas mus važiuoja. (Bus daugiau)

HORIZONTAI

LIT. MOKYKLŲ PADĖTIS

Okup. Lietuvoje leidžiamam užsienio lietuviams skirtam laikraštyje „Gimtas Kraštas“ neseniai buvo rašyta, kad Jungtinės Amerikos Valstybėse veikia 26 šeštadienines lietuviškas mokyklas. Iš jų septynios, įskaitant ir Montessori vaikų darželius, veikia Chicagoje ir jos apylinkėse. „Gimtas Kraštas“ cituoja „Drauge“ paskelbtą pasikalbėjimą su LB Švietimo tarybos pirmininku dr. Jonu Račkausku, kuris pasakė, kad šeštadienines mokyklas lanko 1,111 mokinių ir kad 15-20% tas mokyklas lankančių mokinių lietuvių kalbą moka labai silpnai.

Tokia yra padėtis išeivijoje, t.y. JAV, kur procentiniai gyvena daugiausia lietuvių už Lietuvos ribų. Ji yra gana liūdna ir akivaizdžiai rodo, kaip lietuvių išeivijos tarpe miršta. Šia proga dar kartą noriu su pažindinti su Washingtono K. Donelaičio lit. mokykla, kuri netrukus baigs 27-tuosius mokslų metus.

MAŽOS MOKYKLĖLĖS VARGAI

Mokyklos vedėja Angelė Bailey, prieš keletą metų atvykus iš Lietuvos, kurioje gimė ir jau tarybinėje santvarkoje mokslus išėjo, laisvės šios skilties autoriui rašo, kad Washingtono lit. mokykla šiuo metu nuomoja patalpas iš Šv. Elzbietaus parapiškos mokyklos Rockvillės priemiestyje, Marylande, nes yra patogiausia vieta tai 14 šeimų, kurios i mokyklėlė iš viso suveža 20 mokinių. Pirmą jį buvo 27, šeši baigė, o viena šeima išsikėlė kitur. Tėvai atveža mokinius iš paties Washingtono, Marylando ir Virginijos valstijų priemiesčių ir net iš Baltimorės, kur yra didelis lietuvių telkinys, tik jau kuris metas nebeturi lit. mokyklos. Mokytoja R. Kavolienė jau 9 metai važinėja iš Pensilvanijos valstijos, ten ir atgal sukurdamas apie 150 mylių.

K. Donelaičio mokykla nuomoja keturias klases, už kiekvieną mokėdama po 25 dol. nuomos už 4 valandas. Pridėjus kuklų atlyginimą mokytojams ir kitas išlaidas, metinis mokyklos biudžetas siekia gerokai per 9,000 dol.

Iš kurgi ateina pajamos? Nors Lietuvos fondas viešai (ir ne be reikalo) didžiuojasi, kad per LB Švietimo tarybą skiria apvalias sumas lietuvištiniam švietimui paremti, tačiau ši per eilę metų Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklėlei skirdavo tik tarp 500 ir 700 dolerių, o per paskutinius dvejus metus duodama paramą padidino trigubai – iki 1,500 dol. Tačiau ir šiuo atveju vadinamos „galingosios finansinės jėgos“ – Lietuvos fondas – duodama parama tesiekia tik maždaug 15% visų išlaidų. Reikia dėkoti, kad Lietuvos fondas lit. mokyklas stambiai paremia, bet toli gražu lietuvištinio švietimo visu šimtu procentų dar nepajėgia išlaikyti. Šiek tiek finansinės paramos susilaukiama ir iš Washingtono LB apyl. valdybos. Tačiau pagrindinę išlaidų dalį turi padengti patys tėvai mokslapilpiniais, o likusioji dalis ateina iš renginių, jeigu, žinoma, jie pavyksta.

„DAINUOJANČIOS ŽEMAITĖS“ IR TUKSTANTINĖ PELNŲ

Spaudoje jau buvo skelbta, kad Washingtono lit. mokyklėlės paremti iš Chicago atvyksta „Dainuojančios žemaitės“ – Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varanckienė.

nė su savo vadovu, suvalkiečiu Kaziu Skaisgiriu. Atvyksta, sukurdamas į vieną pusę 725 mylias kelio ir už tai neprasydamas ne tik jokio honoraro, bet ir atlyginimo už benziną. Br. Stravinskienės dukra Ramunė Dailidienė, kurios vyras JAV kariuomenės pulk. lt. Aras dirba Pentagono, yra lit. mokyklos tėvų komiteto sekretorė ir todėl „Dainuojančios žemaitės“ tik malonumas prisidėti prie mokyklos paremimo.

Kadangi jų pasirodymas išleptiems sostinės ir apylinkių lietuviams, kaip atrodė, bus nepretenzingas (vadovas K. Skaisgiris salėje viešai paprašė šio renginio neįdinti koncertu ir jo dainininkų solistėmis), tai ir i „Dainuojančių žemaitių“ pasirodymą, įvykusi sekmdienio, balandžio 17 d., popietę Šv. Elzbietaus mokyklos salėje, Marylande, iš Washingtono, Baltimorės ir jų apylinkių susirinko gerokai per šimtas žmonių ir dar būrelis mažiukų, vadinamo „kiškių klubo“ narių, kurie netolimoje ateityje bus lit. mokyklos mokiniai.

Scenoje pasirodžiusios trys „Dainuojančios žemaitės“, pasiūšusios tautiniais drabužiais, jų vadovui K. Skaisgiriui akompanuojant, padainavo apie 15 lietuvių kompozitorių sukurtų dainų bei giesmių ir keletą liaudies dainų. Šio pasirodymo negalima vertinti akademiškai, nes jis dėl savo mėgėjiškumo įtuošius neįėjė. Ir pačios žemaitės, kaip jos sakė, meliau padainuoja mažesniai būreliui žmonių. Tačiau jų valandą be jokios pertraukos užtrukęs pasirodymas Washingtono priemiestyje jokių siurprizų nesitikinčios publikos buvo kantriai ir mielai išlaikę, esant beveik bendrai nuomonei, kad pasirinktas per daug nostalgiskas repertuaras. Bet ką padarysi, jei daugelis mūsų liaudies dainų yra liūdnos ir nostalgija autostos, nes toks jau yra lietuvių tautos charakteris. Geriausiai pasisekė ir išpūdį padarė jų atliktos linksmos liaudies dainos: Ei, džiūm ir Pempel, pempel. Jei tokio pobūdžio dainų būtų daugiau, tai ir dainininkų pasisekimas būtų buvęs daug didesnis. Tačiau ir ši karta, nors „dainuojančios žemaitės“ stebuklų ir neparodė, bet buvo gana šiltai sutiktos ir palaidotos.

Reikia dėkoti, kad jos atvažiuo ir padainavo. Iš šio pasirodymo mokyklos tėvų komiteto liko apie 1,000 dol. netikėto pelno. Ne ką mažiau, kaip šiuo metu mokykla gauna iš LB Švietimo tarybos. Už tai žemaitėms ir jų vadovui labai dėkingas tėvų komitetas, kurį sudaro pirmininkai Milda ir Kestutis Čižiūnai, sekretorė Ramunė Dailidienė ir išdalininkė Giedrė Malėnaitė-McCandless. Turtingus laimėjimus suorganizavo ir bilietus išplatino buv. tėvų komiteto energingoji pirmininkė Teresė Landsbergienė, kuri ir dabar K. Donelaičio lit. mokykla rūpinasi taip, kaip ir savąja šeima, nors Landsbergių vaikai lit. mokyklą jau yra baigę. Tenka pastebėti, kad buvo ir siurprizų. Sibire gimusios ir dabar Washingtono gyvenančios bei savo paroda vienoje sostinės galerijoje neseniai turėjusios dail. Laimos Simanavičienės dovanotą paveikslą mokyklos laimėjimams laimėjo jos mama Aldona Simanavičienė.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

AUDIENCIJOJ PAS GUBERNATORIŲ

Californija dėl savo švelnaus klimato ir išvystytos sunkiosios pramonės sutraukė daug lietuvių, kurių čia priskaičiuojama arti 60 tūkstančių. Jie stengiasi palaikyti artimus ryšius su šio krašto rinktais administracijos pareigūnais, kad reikale galėtų gauti jų paramą. Praėjusiais metais Los Angeles minint Lietuvos krikščionybės sukaktį, i tam reikalui sudarytą garbės komitetą buvo pakviestas ir Californijos gubernatorių George Deukmejian. Nors jis pats sukakties iškilimėse negalėjo dalyvauti, bet jis atsiuntė savo atstovą dr. John McCarthy, kuris perdavė gubernatoriaus sveikinimus.

Krikščionybės sukakties minėjimo komitetas, vadovaujamas LB Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienės, norėdamas gubernatoriui įteikti sukaktuvinių medalių, paprašė audiencijos. Šiam susitikimui buvo paskirta kovo 25 d., kai gubernatorius iš Californijos sostinės Sacramento buvo atvykęs i Los Angeles.

Audiencija įvyko Administracijos pastate, kuriame yra daugelis Californijos valstijos įstatymų. Gubernatorius, pristatęs pirm. A. Nelsienę, pasveikino visus komiteto narius, paspausdamas kiekvienam ranką. Pirmininkė visų Californijos lietuvių vardu pasveikino gubernatorių, padėkodama už jo sutikimą būti Krikščionybės minėjimo garbės komitete; ji supažindino gubernatorių su LB struktūra, sakydama, kad ji (LB) apimanti visus lietuvius, yra judri organizacija, besirūpinanti kultūros, politikos, švietimo ir socialine sritimis, organizuoja suvažiavimus ir festivalius. Ji pažymėjo, jog lietuvių kilmės jaunimas Ameri-

vičiūtės dovanotą paveikslą mokyklos laimėjimams laimėjo jos mama Aldona Simanavičienė.

PĖSČIAS KELIAUJA I WASHINGTONĄ

Nors lietuvių išeivija tautiškai smarkiai miršta, bet ji taip pat išsilaugina ir retų pavyzdžių, kurie net bando aukotis už okupantų persekiojamus brolius ir seseris. Prie tokių pavyzdžių priklauso ir šeštajam dešimtmetyje Rochesterio mieste, New Yorko valstijoje, gimęs Paulius Klimas, Danguolės ir kalbininko dr. Ant. Klimų sūnus. Norėdamas atkreipti amerikiečių spaudos ir televizijos dėmesį i pastaruoju metu Lietuvoje įkalinto žmogaus teisių aktyvisto Petro Gražulio bylą, Paulius Klimas gegužės pirmą dieną iš Rochesterio pėsčias pradeda žygi i Washingtoną, kurį jis numato pasiekti gegužės 24 d. Su savim nešasi i laišką prezidentui Reaganui. Paulius tikisi, kad jis bus priimtas Baltuosiuose rūmuose dar prieš prezidentui Reaganui išvyksiant i Maskvą. O laiškas dėl Petro Gražulio likimo pačiu laiku belstųsi i prezidento Reagano sąžinę.

Apie Pauliaus Klimo žygio eigą parašysiu kita proga.

koje pasipiktinęs, kad jų amžiaus jaunimas Lietuvoje negali naudotis tokiais laisvėmis, kokias jie čia turi šiame demokratinės sistemos krašte. Toliau ji kalbėjo, kad Lietuva, kaip ir Armėnija, komunizmo priedangoje kenčia žiauriausius priešpaužius i šaukiasi pagalbos. Ji paprašė gubernatorių pasirašyti peticiją, kad Gorbaciovas sugrąžintų tikintiesiems Vilniaus katedrą, kuri neteisėtai buvo paversta meno galerija.

A. Nelsienė gubernatoriui įteikė meniškai apipavidalintą sukaktuvinių medalių i anglų kalba knygą apie Nijolę Sadūnaitę, paaiškindama, kad ji yra aktyviausia disidentė. Gubernatoriaus delegacija maloniai sutiko i padėkojo už parodytą prielankumą bei informaciją i pasirašė peticiją Gorbacioviui dėl Katedros grąžinimo.

Ta pačia proga A. Nelsienė JAV LB Vakarų apygardos vadu įteikė gubernatoriui adresuotą raštą, kuriame plačiau paaiškino apie Katedrą, pastatytą ant buvusios prieškrikščioniško tikėjimo šventyklos griuvėsių, kai Lietuvoje buvo įvesta krikščionybė. Ji pažymėjo, kad kongrese ir senate buvo įneštos rezolucijos dėl Katedros grąžinimo. Rašte priminė, kad JAV katalikų Bažnyčios dignitoriai – kardinolai Bernardin, Krol ir O'Connor – pasirašė pareiškimą Gorbacioviui dėl Katedros grąžinimo. Taip pat pažymėjo, kad Lietuvos žmonės ir vyskupo J. Preiško vadovaujamas komitetas raštu, kuri pasirašė daugelis katalikų kunigų, yra prašę tuo reikalu Gorbaciova.

A. Nelsienė kreipėsi i gubernatorių, sakydama: „Aš norėčiau paprašyti, kad parašytumėt Gorbacioviui laišką dėl Katedros grąžinimo katalikams. Gorbaciovas daug kalba apie reformas, bet to nematyti iš jo darbų. JAV i aukštųjų administracijos pareigūnų žodis turėtų jį įtikinti. Katedra lietuviams yra svarbi šventovė, nes joje buvo palaidotas šv. Kazimieras“. Gubernatorių pritarė šiam reikalui i pažadėjo savo paramą.

Susitikimas su gubernatorium buvo labai naudingas lietuviškiems reikalams. Be abejo, tai nuopelnas LB Vakarų apyg. pirmininkės A. Nelsienės, kuri pasižymi dideliu visuomenišku aktyvumu ir sugebėjimu lietuviams atstovauti. Ig. M.

PIRMOJI PAŽINTIS SU AURELIJOS BALASAITIENĖS „SKEVELDROMIS“

Aurelija Balasaitienė gerai pažįstama iš jos kibirkščiujančių straipsnių lietuviškoje spaudoje. Ji žinoma ir kaip rašytoja. Jos vėliausioji knyga „Skeveldros“ yra gyvai parašytas romanas apie lietuvių tautos išgyvenimus, apytiksliai tariant, Antrojo pasaulinio karo laikotario eigoje. Su „Skeveldromis“ Los Angeles lietuvių supažindino Lietuvių Žurnalistų sąjunga, šiuo metu savo Centro valdybą turinti Californijoje. Žurnalistų pirmininkė rašytoja Rūta Kleva Vidžiūnienė kvietė plačiąją visuomenę atvykti i Lietuvių Tautinios namus balandžio 17 d. pasiklausyti tos knygos aptarimo, išgirsti autore

Aurelija Balasaitienę, pasi-grožėti trumpa menine programa.

Balandžio 17 d., sekmdienį, tuoj po pamaldų, gausus būrys tautiečių pasuko link Tautinių namų. Antrame aukšte esančioje salėje autorė jau pasirašinėjo knygas jas išsigijusiems. Knygos bematant buvo išpirtos. Toliau stalas su užkandžiais ir gėrimais. Susėdus, R. K. Vidžiūnienė paskaitė „Skeveldrų“ apžvalgą.

Rašytoja Aurelija Balasaitienė, pakviesta pasisakymui, pasakojo ir skaitė nelauktai įdomius žodžius ir sakinius. Tokia staigmena patiko net kritiškausiems.

Meninėje dalyje prie pianino sėdo kompozitorė Ona Metrikienė. Solistė Albina Gedminienė gražiai padainavo tris Metrikienės sukurta dainas: „Vyturėlį“, žodžiai V. Mykoliaičio-Putino, „Kregždutė“, ž. Marijos Aukštaitės. Bisui: „Mylėk!“.

Kristina Mickutė fleita, pri-tariant Metrikienės i pianinui, atliko C. W. Gluck'o ištrauką iš „Orpheus“.

alg. g.

„VALDOVAS“ ATVYKSTA I SAN FRANCISCO

Los Angeles Dramos sambūris šeštadienį, gegužės 14 d., statys premijuotą veikalą, Vinco Mykoliaičio-Putino dramą „Valdovas“ San Francisco lietuviams. Tai bus 7:00 val. vakaro Berkeley Universiteto International House auditorijoje, 2299 Piedmont Avenue. Sambūris su šiuo spektakliu yra aplankęs nemažai lietuvių telkinių. Birželio mėnesį jį rodyt Toronto, Pasaulio Lietuvių Kultūros kongrese. Kadangi San Francisco lietuviams sceninis pastatymas yra tikra retenybė, režisierius Petras Maželis ir visas kolektyvas yra nekantriai laukiami. Tikimasi susilaukti svečių ir iš kitų vakarų pakraščio vietovių. Daugiau žinių galima gauti skambinant D. Janutienei, tel. (415) 849-1147, arba Ž. Valentinaitei, (415) 567-7378.

NAUJA S.F.LB VALDYBA

San Francisco lietuvių naują LB valdybą renka Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime. Šiais metais skyriaus valdybą sudaro: pirm. Danutė Janutienė, vicepirm. Danutė Ankaštienė, sekr. Žvaigždė Valentinaite, ižd. John Blecka, narės – Lelytė Pažemėnaitė-Šliupienė, Rūta Narakas-Case ir Gina Luneckaitė-Cabal. D. J.

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

VĖL 15 DIENŲ LIETUVOJE!

1987 m. mūsų kelionių agentūra pirmoji vežė Amerikos lietuvius i Lietuvą 15 dienų. Keliaavę su ta ekskursija, kaip ir visi tie, kurie per beveik 30 metų naudojami AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU patarnavimu važiuojant i Lietuvą, gali paliudyti, kaip gerai i organizuotai tvarkomos mūsų kelionės. Šįmet mūsų kelionių agentūrai vėl leista organizuoti 15 dienų keliones i Lietuvą. Tokių grupių 1988 m. turėsime net keturias. Vyksiantys jų sudėtyje turės galimybę lankyti gimtas vietas, praleisti ne vieną dieną pas gimines ir artimuosius. Kaip visada — garantuojame įdomią programą ir gerą aptarnavimą.

1988 metų 15 dienų kelionės i Lietuvą:
1. Gegužės 24 d. 2. Birželio 20 d. 3. Rugpjūčio 8 d. 4. Rugsėjo 6 d.

1988 metų 10 dienų kelionės i Lietuvą:
1. Birželio 14 d. 2. Liepos 5 d. 3. Liepos 12 d. 4. Rugpjūčio 16 d. 5. Rugpjūčio 29 d. 6. Spalio 4 d.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU grupės naudosis Pan American, Finnair, Swissair oro linijomis, bus apsiųstojama patogiose viešbučiuose Vilniuje, Maskvoje ir kituose Europos miestuose. AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškviatimo iš Lietuvos dokumentus, daro vyksiančių i Lietuvą pasų ir vizų nuotraukas. Perkame giminėms Lietuvoje automobilius, tvarkome palikimus.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU primena, kad vietų skaičius grupėse ribotas. Prašome paskubėti užsisakyti keliones. Dėl registracijos ir informacijos skambinkite 1-312-238-9787 arba užeikite (rašykite) AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.

INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8801	Lietuva 15 d., Maskva 1 d., rugpjūčio 16-birželio 3. N.Y. \$2,150.00; Chicago \$2,215.00.
Nr. 8802/F	Lietuva 10 d.; Maskva 1 d., rugpjūčio 16-birželio 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29. N.Y. \$2,085.00; C. \$2,195.00.
Nr. 8803/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
Nr. 8804/BAL	Pabaltijis: Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 3 d., liepos 10-25. N.Y. \$2,393.00; Chicago \$2,493.00.
Nr. 8806/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. \$2,085.00; Chicago \$2,195.00.
Nr. 8807/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
Nr. 8808/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
Nr. 8809/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
Nr. 8810/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktobferst) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. \$2,349.00; Chicago \$2,435.00.
Nr. 8811/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus. G.T. International padeda sutvarkyti iškviatimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

**G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272**

**WE CAN SAVE YOU MONEY
VISITOR'S HEALTH INSURANCE**
NO AGE LIMIT CALL OR WRITE
RAMESH PATEL

IN ILLINOIS (312) 274-9540. OUT OF ILL. — TOLL FREE 1-800-344-4300 EXT 10

3116 W. DEVON, CHICAGO, IL 60659
QUALITY SERVICE TO COMMUNITY

PABALTIO VALSTYBĖMS VOKIEČIŲ KETINTOJI AUTONOMIJA

I Vakarų sąjungininkių rankas patekusioje Rygoje rezidavusio Vokietijos Reicho komisariato vienoje bylų (Lohse-folier) renkami pluoštelis juodašvies medžiagos apie vokiečių ketintą po karo suteikti Pabaltijo valstybėms autonomiją.

Tariamoms autonomijoms suteikimo klausimas iškilo jau 1942 m. antroje pusėje maždaug kartu su civilinės administracijos reforma, siekusia kiek galint daugiau vokiečių jėgų atpalaiduoti Pabaltijyje, kad būtų galima jas panaudoti kur kitur. Vadinama autonomija ketinta suteikti tik po karo. Pradžioje ji žadėta visoms trims Pabaltijo valstybėms: Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Bet lietuvių tautai griežtai pasipriešinus organizuoti SS legioną, vokiečiai Lietuvai „nubaudė“ — 1944 m. pavasarį autonomijos „dėl blogos elgsenos“ jau nebežadėjo.

Šie dokumentai yra paruošti, kaip rodo jų datos, vokiečiams jau atitraukus iš Pabaltijo, bet dar nebuvo nei pasirašyti, nei paskelbti. Buvo numatyta juos paskelbti maždaug 1945 m. sausį, tuo būdu suteikiant Pabaltijo tautos politikos tariamoms autonomijoms viltį. Tačiau netikėto sparcio karo įvykiai tuos planus aplenkė.

Ryšių su tariamomis autonomijoms pažadu turėjo būti paskelbti tokie trys dokumentai: 1) Paties Hitlerio dekretas, 2) Deklaracija ir 3) Autonomijos statusas. Čia spausdinami tie dokumentai, išvesti iš vokiečių kalbos.

Bronius Nemickas

Hitlerio dekretas

Papildydamas ir pakeisdamas savo 1941 m. liepos 17 d. dekretus apie užimamųjų Rytų kraštų valdymą (ir pirmąjį įsakymą) apie civilinės administracijos užimtuosiuose Rytų kraštuose įvedimą, isakau:

I

- (1) Rytų krašto (Ostland) komisariatą panaikiname.
- (2) Rytų krašto Reicho komisaras tęsia savo veiklą, vadovaudamasis šiais nuostatais, kaip „Reicho rezidentas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje“.

II

- (1) Estijos, Latvijos ir Lietuvos generalinės sritys pavadinamos kraštais.
- (2) Talino, Rygos ir Kauno generaliniai komisariatai tęsia savo veiklą, vadovaudamiesi šiais nuostatais, kaip „Estijos, Latvijos ir Lietuvos kraštų rezidentai“.

III

- (1) Estijos, Latvijos ir Lietuvos ligšiolinių generalinių sričių apygardos panaikinamos.
- (2) Apygardų komisariatai, vadovaudamiesi šiais nuostatais, tęsia savo veiklą, kaip „apgyardų viršininkai“. (Ranka neįskaitoma įrašytas kitoniškas titulas. Vert.).
- (3) Ryga, kaip Estijos, Latvijos ir Lietuvos rezidento sostinė, valdo miesto kapitonas (Stadthauptmann), vadovaudamasis specialiais nuostatais. (Šio straipsnio (1) ir (3) pastraipsas, atrodo, perbrauktas. Vert.).

IV

- (1) Estijos, Latvijos, Lietuvos kraštai valdosi patys. Jie yra viešosios teisės korporacijos.
- (2) Kraštai yra Reicho apsaugoję. Jie vykdo suverenines teises, kiek jų neperima Reichas bendram apsaugos reikalui.

V

Estijos, Latvijos ir Lietuvos rezidentas, kraštų rezidentai ir kiti kraštų organai turi laikytis mano dekretų: 1942 m. birželio 9 d. dekretu apie technikos prietaisų užimtuose Rytų kraštuose ir 1942 m. rugpjūčio 25 d. dekretu apie uždavinius tuose kraštuose.

VI

Generalinis komisariatas (Gal Reicho rezidentūra? Vert....) bus tiesiogiai pavaldus Reicho užimtųjų Rytų kraštų ministerijai.

VII

Reicho užimtųjų Rytų kraštų ministeris leidžia nuostatus šiam dekretui vykdyti. Fuehrerio pagrindinė būstinė, 1945.

Fuehreris,
Reicho ministeris ir
kanceliarijos šefas

Deklaracija

Slaptai.

Lietuvių, latvių ir estų tautos, Rytų žygiui prasidėjus, aiškiai įrodė norą pašvęsti savo jėgas darbui ir kovai, kad būtų sunaikinta jų tėvynės pavergtis. Kupinas pasitikėjimo ir bendradarbiavimo su Reicho atstovais, jos pradėjo savo kraštų atstatymą, ir daug tūkstančių jų geriausiųjų sūnų jau kovoja petysi ir petį su vokiečių kariais ir sąjungininkais fronte, kuris gina Europą nuo sunaikinimo.

Visuotinio karo reikalavimai dabar sleigia kaip vokiečių tautai, taip pat ir kitas tautas, kurios siekia pašalinti Rytų pavojų, šimtmečius gresiantį jų tautinei egzistencijai. Todėl Didžiosios Vokietijos Reicho Fuehreris suteikė lietuvių, latvių ir estų tautos vidines ir išorines sąlygas laisvai ir džiaugsmingai įkinkyti savo jėgas į visuotinį karą. Jos kovoja šiame kare Didžiojo Vokietijos Reicho pusėje taip pat už savo tėvynės laisvę ir už visos Europos tautų bendruomenės ateitį.

3. Autonomijos statusas

Penktas projektas
1943 m. vasario 17 d.

I

1. Didysis Vokietijos Reichas užtikrina Lietuvos, Latvijos ir Estijos kraštams laisvę ir saugumą nuo bolševikinės pavergties.
2. Reichas gerbia lietuvių, latvių ir estų tautų tautybę, kalbą, tikėjimą ir papročius.
3. Galutinai išgyvendinus bolševikinę ūkio sistemą, sutvarkant teises ir ūkio santykius, bus atstatyta privatinė nuosavybė.

II

1. Lietuvos, Latvijos ir Estijos kraštai valdosi patys.
2. Jie yra Reicho apsaugoję. Kraštai vykdo suverenines teises, kiek pats Reichas neperima apsaugai patikinti atskirų valdymo šakų vadovavimo bendro intereso pagrindu.
3. Gynyba ir pinigai, muitai, susiekimas, paštas, telefonas-telegrafas yra paties Reicho rankose; šiuos uždavinius vykdydamas, jis gali naudotis atitinkamomis kraštų administracijos įstaigomis.
3. Kiekvienas kraštas valdosi per savo organus ir įstaigas su savo pareigūnais, derindamasis prie Reicho politinių, karinių ir ūkinių reikalavimų.

III

Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai turi pagal atitinka-

mus nuostatus lietuvių, latvių ir estų krašto pilietybę. Užsienyje jie naudojami Reicho apsauga.

IV

Kraštai turi savo kraštų vėliavas, kraštų ženklus ir kraštų antspaudus.

V

1. Kiekvieną kraštą valdo krašto vyriausybė, kuri yra man atsakinga. Ji susideda iš krašto ministrų, kurie yra atsakingi už savo darbo sritį.
2. Krašto vyriausybė nustato krašto teisę. Krašto biudžetą nustato įstatymas.

VI

Teisėtvarą vykdo krašto teismai su nepriklausomais teisėjais, kiek nenumatyta kitaip.

VII

Krašto vyriausybės yra remiamos draugijų (Körperschaften), kurių nariai kviečiami iš įvairių sluoksnių.

VIII

1. Reicho intereso žiūri visose srityse Lietuvos, Latvijos ir Estijos kraštų Reicho rezidentai. Rezidentas pavaldus Reicho užimtųjų Rytų kraštų ministeriui.
2. Apygardų komisariatai, atimti dabartinių kompetencijų savo apgyardose, priskiriami kraštų rezidentams apgyardų inspektoriams.

1. Kiekvienam kraštui skiriamas vienas rezidentas. Jis ypač turi derinti krašto vyriausybės vadovavimą su Reicho reikalavimais bendros gerovės labui.

2. Rezidentams gali būti priskirti kai kuriose srityse patikėtiniai tam tikriems uždaviniais.

X

Reicho ministeris užimtiesiems Rytų kraštams ar jo įgaliotos įstaigos leidžia vykdyti ir papildyti reikalingus nuostatus. (Šaltinis: National Archives microcopy Nr. T-454, roll 15).

Šefo Biuro vedėjas
622 451/44y.
Ryga, 1944 m. balandžio 17 d.

Slaptai!

I Pažyma:

Ketvirtadieni, 1944 m. balandžio 13 d., pirmininkaujant ponui Reicho komisarui, svarstytas mobilizacijos ir kovos

su gaujomis klausimas Lietuvoje su pridedamajame sąraše išvardintais dalyviais. Pradžioje ponas Reicho komisaras suapžindino dalyvius su svarstytais klausimais. Ryšių su mobilizacija jis pabrėžė, kad reikią atsižvelgti į skirtingas aplinkybes tarp Lietuvos ir abiejų kitų Pabaltijo valstybių. Darant sprendimus, reikią toliau atsižvelgti į ligšiol įgytą patirtį, Lietuvoje verbuojant ir registruojant darbininkus, ir bendrai į lietuvių nusistatymą. Kiekvienam atveju reikią vengti, kad netinkamomis ir neišmanomomis priemonėmis nebūtų pakentta generalinės srities ūkiniam veiklumui. Lietuva ligšiol teikusi ne bereikšmius ūkinius rezultatus, ypač žemės ūkio srityje. Kai žemės ūkio gaminių prievolės Lietuvoje buvo visiškai įvykdytos, deja, Estijoje ir Latvijoje to nebuvo. Nėra ko gilintis į smulkius pagrindus (priežastis). Be abejojimo prie to prisidėjo, kad krašte ligšiol buvo rimtis ir tvarka.

Ponas Reicho komisaras išdėstė, kokie yra reikalavimai. Neskaitant 100,000 darbininkų Reichui, būtų reikalaujama: 50,000 karių pagalbininkų šaukimo, 30,000 — aviacijos pagalbininkų vokiečių aviacijos personalui pakeisti, 10,000 darbininkų — OT organizacijai, 40,000 vyrų — laivynui ir dar 15,000 — SS divizijai, be to, dar 10,000 vyrų kovos su partizanais daliniams. Pagaliau esanti įsteigta dar viena speciali įstaiga suverbuoti 10,000 jaunuolių, kurie pakeistų vokiečių jaunuosius oro apsaugos pagalbininkus. Reicho SS fueroerio ir Reicho ministerio užimtiesiems Rytų kraštams susitarimus esą numatyta paimti (duoti) kariuomenei 50,000 kovos pagalbininkų. Kariuomenė tuo tarpu pasitenkinti 50,000 kovos pagalbininkų, jei tuojau būtų duota mažiausiai 20,000 (kovos pagalbininkų). Kovos su partizanais daliniais generolo Plechavičiaus šaukimu esą užsirašė 18,000 vyrų.

Tada Reicho komisaras pranešė apie vakar su vietiniais komisariais įvykusio pasikalbėjimo išdavas. Šiame pasikalbėjime buvo konstatuota, kad jaunimo verbavimas jokiū būdu negali būti (sėkmingai) pravestas, jei šaukimai ir verbavimai ir kitiems tikslams būtų vykdomi. Buvo paskaityta Rytų ministeriui pasiūstyta telegrama, kurioje tatau aiškiai išdėstyta. Pagaliau buvo prieita prie nutarimo, kad visų pirma turėtų būti sudaryti daliniai kovai su partizanais, tada SS divizija ir tik, jei sudarymas šių abiejų formuolių pasisektų, turėtų būti sudarinėjami kiti daliniai kitiems tikslams.

SS obergruppenfuhreris Jeklen pranešė apie savo ikišiolinius pasitarimus. Jis dėstė, kad jis taršis visu pirma su generaliniu komisaru ir krašto valdžios atstovais, taigi generolu Plechavičium, tik apie 50,000 kovos pagalbininkų šaukimą. SS diviziją jis užsiminė (numatė) tik tokiam atvejui, kad karo pagalbininkų verbavimas būtų pasėkmingas. SS—divizijos nenorį Reicho SS fuehreris. Pasitarimų metu jis susidaręs išpūdi, jog Plechavičius atvirai norį susiorganizuoti savą smogiamąją jėgą, kad galėtų vesti nuosavą politiką. Jokiū atveju jis (Jeklen) politiškai nepasitiks Plechavičiumi. Esą būdinga Plechavičiumi, kad jis pats pasiskelbė savo suverbuotą kovai su partizanais dalinių vadu, savarankiškai sudarė štabą, ko reichsfuehreris SS niekadados neleistų. Plechavičius galėtų būti, kaip tatau yra įvykę Latvijoje ir Estijoje, paskirtas stambesnių dalinių inspektoriumi, bet jokiū būdu ne vadu. Vadovybė be sąlygų turi būti vokiečių rankose. Tada SS Obergruppenfuhreris pasiūlė dar kartą tartis su Plechavičium dėl mobilizacijos ir jam užminti (pasiūlyti) SS diviziją ir jo paskyrimą inspektoriumi.

Generolas majoras Justas pritarė pono Reicho komisaro išvedžiojimams. Prieš SS Obergruppenfuhrerio Jekleno išvedžiojimus jis iškėlė abejonių, jog jis laiko negalimu, kad lietuvių vieną dieną atsuktų ginklus ir eitų prieš vokiečius. Šis susirūpinimas pagal jo ilgametę patirtį esą nepagrįstas. Lietuvis niekada nebuvo drąsus ir todėl neturėtų drąsos šitokiam nusistatymui (žygiui).

SS Obergruppenfuhreris Jeklen pabrėžė, kad ypač 20,000 kovos pagalbininkų ir 30,000 aviacijos pagalbininkų būtų pašaukti, mobilizuojant atitinkamų metų šaukiamuosius. Generalinis komisaras von Renteln plačiau pareiškė nuomonę dėl visos problemos. Jis pabrėžė, kad sprendžiant šią mobilizacijos problemą, reikią ją žiūrėti iš lietuvių politinio nusistatymo ir lietuvių tautos politinių jėgų taško. Jis aiškiai išdėstė, kad esančios trys grupės. Viena visai maža grupė, kuri norinti bendradarbiauti su vokiečiais. Antroji, didesnė grupė, susidedanti iš karininkų, klikos su tikrai ryškiu lietuvių tautiniu jausmu, betgi vokiečiams lojali. Trečioji grupė susidedanti iš buvusių ministrų, partijų vadų ir partijų sekretorių, kurie atmetą bet koki bendradarbiavimą su Vokietija ir išsėina iš savojo valstybingumo. Plechavičius, jo nuomone, nesąs įrikiuotinas į šį tretįjį sluoksnį. Jis esąs tikrai sąmoningas tautinis lietuvis, kuris betgi aiškiai esąs garbingai pasiryžęs energingai dalyvauti su vokiečiais kovoje prieš bolševizmą ir tai kovai pašvęsti visą savo asmenybę. Jis esąs be abejonės įtakoje karininkų klikos, kuri norinti suorganizuoti nuosavą karinę pajėgą. Bet Plechavičius jau aiškiai

valdžios atstovais, taigi generolu Plechavičium, tik apie 50,000 kovos pagalbininkų šaukimą. SS diviziją jis užsiminė (numatė) tik tokiam atvejui, kad karo pagalbininkų verbavimas būtų pasėkmingas. SS—divizijos nenorį Reicho SS fuehreris. Pasitarimų metu jis susidaręs išpūdi, jog Plechavičius atvirai norį susiorganizuoti savą smogiamąją jėgą, kad galėtų vesti nuosavą politiką. Jokiū atveju jis (Jeklen) politiškai nepasitiks Plechavičiumi. Esą būdinga Plechavičiumi, kad jis pats pasiskelbė savo suverbuotą kovai su partizanais dalinių vadu, savarankiškai sudarė štabą, ko reichsfuehreris SS niekadados neleistų. Plechavičius galėtų būti, kaip tatau yra įvykę Latvijoje ir Estijoje, paskirtas stambesnių dalinių inspektoriumi, bet jokiū būdu ne vadu. Vadovybė be sąlygų turi būti vokiečių rankose. Tada SS Obergruppenfuhreris pasiūlė dar kartą tartis su Plechavičium dėl mobilizacijos ir jam užminti (pasiūlyti) SS diviziją ir jo paskyrimą inspektoriumi.

Generolas majoras Justas pritarė pono Reicho komisaro išvedžiojimams. Prieš SS Obergruppenfuhrerio Jekleno išvedžiojimus jis iškėlė abejonių, jog jis laiko negalimu, kad lietuvių vieną dieną atsuktų ginklus ir eitų prieš vokiečius. Šis susirūpinimas pagal jo ilgametę patirtį esąs nepagrįstas. Lietuvis niekada nebuvo drąsus ir todėl neturėtų drąsos šitokiam nusistatymui (žygiui).

SS Obergruppenfuhreris Jeklen pabrėžė, kad ypač 20,000 kovos pagalbininkų ir 30,000 aviacijos pagalbininkų būtų pašaukti, mobilizuojant atitinkamų metų šaukiamuosius. Generalinis komisaras von Renteln plačiau pareiškė nuomonę dėl visos problemos. Jis pabrėžė, kad sprendžiant šią mobilizacijos problemą, reikią ją žiūrėti iš lietuvių politinio nusistatymo ir lietuvių tautos politinių jėgų taško. Jis aiškiai išdėstė, kad esančios trys grupės. Viena visai maža grupė, kuri norinti bendradarbiauti su vokiečiais. Antroji, didesnė grupė, susidedanti iš karininkų, klikos su tikrai ryškiu lietuvių tautiniu jausmu, betgi vokiečiams lojali. Trečioji grupė susidedanti iš buvusių ministrų, partijų vadų ir partijų sekretorių, kurie atmetą bet koki bendradarbiavimą su Vokietija ir išsėina iš savojo valstybingumo. Plechavičius, jo nuomone, nesąs įrikiuotinas į šį tretįjį sluoksnį. Jis esąs tikrai sąmoningas tautinis lietuvis, kuris betgi aiškiai esąs garbingai pasiryžęs energingai dalyvauti su vokiečiais kovoje prieš bolševizmą ir tai kovai pašvęsti visą savo asmenybę. Jis esąs be abejonės įtakoje karininkų klikos, kuri norinti suorganizuoti nuosavą karinę pajėgą. Bet Plechavičius jau aiškiai

parodęs šiai karininkų klikai ir inteligentijos sluoksniui, kad jis nenorį nuo jų priklausyti ir nuo savo pagrindinių principų nuslysti. Atskirų verbavimų ir reikalavimų eilė, taigi pasisekimo viltys, pareisiančios nuo politiškai psichologinių aplinkybių. Į tai atsižvelgtant, turėtų būti nustatytas ir jų pirmumas. Po ilgesnių pasitarimų prieita prie tokio rezultato: Iš generolo Plechavičiaus suverbuotų 5,600 atskirais daliniais turėtų būti paskirti kovai su gaujomis. Kiti 5,000 turėtų būti paskirstyti kuopomis apskritims ir būtų sritinių komisarų dispozicijoje kovai su gaujomis jų srityse. Toliau turėtų būti mobilizuojama tam tikrų šaukimo metų 60,000-65,000 vyrų ir būtent: 20,000 kovos pagalbininkų kariuomenei, 30,000 aviacijos pagalbininkų ir kiti — SS divizijai. Iš paimtųjų visuomet 5 turi būti kovos pagalbininkai ir aviacijos pagalbininkai ir vienas vyras eitų SS divizijai. Kovos dalinių su gaujomis vadovybė palieka vokiečių policijos rankose. Plechavičius turėtų būti paskirtas visų paimtųjų lietuvių dalinių inspektoriumi.

DRAGAS, šeštadienis, 1988 m. balandžio mėn. 30 d. 5

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

PAMINKLO ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ ŠVENTINIMAS

Vilniaus Šiaulių rinktinės Kanadoje statomo paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę darbai Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ontario, artėja prie pabaigos.

Iškilmingas paminklo šventinimas įvyks gegužės 29 d. Po paminklo šventinimo iškilmių Lietuvos Kankinių parapijos salėje bus paminklo statymui aukojusiems padėkos lapų įteikimas. Visos organizacijos kviečiamos paminklo šventinimo iškilmėse dalyvauti su vėliavomis ir gelėmis pagerbti žuvusius mūsų Tautos didvyrius.

Tuo reikalu prašome susisiekti su paminklo statymo komisijos pirmininku S. Jekūbaitiu tel. 1-416-537-2869.

Paminklo šventinimo išvakarėse, gegužės 28 d., 6:30 val. Toronto Lietuvių namų salėje bus Vilniaus Šiaulių rinktinės 20 metų paminėjimas. Programoje oficialioji ir meninė dalis, gera vakarienė. Įėjimas 18 dol.

Visi lietuvių ir svečiai iš toli ir arti kviečiami paminklo šventinimo ir 20 metų iškilmėse gausiai dalyvauti.

—ŠR.

MŪSŲ KOLONIJOS

East Chicago, Ind.

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ KLUBO VEIKLA

Ši sportinė organizacija pradėjo 24-sius veiklos metus metiniame narių susirinkime, kuris įvyko šių metų kovo 26 dieną. Šv. Kazimiero prarapijos salėje Gary, Indiana. Naujai įrinkta valdyba pasiskirstė pareigoms: Antanas Vilutis — pirmininkas, Vladas Juškis — I vicepirmininkas, Zigmantas Stankus — II vicepirmininkas, Alex Navardauskas — sekretorius ir Birutė Pečiulienė — išdinkinė. Revizijos komisija: naujai įrinktas Julius Valeika, kiti — R. Nemickas ir Juozas Neverauskas savanoriškai pasiliko dar vienerius metus padirbėti.

Pradėdame veiklą gerai žinodami, kad klubo valdybos darbas bus tiek sėkmingas, kiek jis ras narių tarpe pritarimo ir

parodės šiai karininkų klikai ir inteligentijos sluoksniui, kad jis nenorį nuo jų priklausyti ir nuo savo pagrindinių principų nuslysti. Atskirų verbavimų ir reikalavimų eilė, taigi pasisekimo viltys, pareisiančios nuo politiškai psichologinių aplinkybių. Į tai atsižvelgtant, turėtų būti nustatytas ir jų pirmumas. Po ilgesnių pasitarimų prieita prie tokio rezultato: Iš generolo Plechavičiaus suverbuotų 5,600 atskirais daliniais turėtų būti paskirti kovai su gaujomis. Kiti 5,000 turėtų būti paskirstyti kuopomis apskritims ir būtų sritinių komisarų dispozicijoje kovai su gaujomis jų srityse. Toliau turėtų būti mobilizuojama tam tikrų šaukimo metų 60,000-65,000 vyrų ir būtent: 20,000 kovos pagalbininkų kariuomenei, 30,000 aviacijos pagalbininkų ir kiti — SS divizijai. Iš paimtųjų visuomet 5 turi būti kovos pagalbininkai ir aviacijos pagalbininkai ir vienas vyras eitų SS divizijai. Kovos dalinių su gaujomis vadovybė palieka vokiečių policijos rankose. Plechavičius turėtų būti paskirtas visų paimtųjų lietuvių dalinių inspektoriumi.

Be to, SS Obergruppenfuhreris Jeklen žada ji paskirti gaujų operacijose lietuvių dalinių ar savo dalinių dalies vadu. Savanorių verbavimas Reichui tebesitęsiamas. Kelerių šaukimų metų šaukiamųjų verbavimų negalima sujungti į vieną. Mobilizacija neličia tu, kurie yra užsiregistravę Reicho darbams ir jau išvežti į Reichą.

SS Obergruppenfuhreris Jeklen — kaip ir visi kiti dalyviai — pasisakė prieš Nickel akciją verbuoti jaunuolius aviacijos apsaugos pagalbininkais Reichui ir prizadėjo savo nuomonę telegrama pranešti Obergruppenfuhreriui Berge-riui.

Pabaigoje SS Obergruppenfuhreris Jeklen dar pranešė apie kovai su partizanais Vilniaus srityje planuojamąsias priemones ir ten panaudosimas jėgas.

Eger.*)

*) Krašto patarėjas Eger'is buvo Rytų Krašto (Ostland) komisariato biuro šefas, Lohse patikėtinis.

(Šaltinis: National Archives microcopy Nr. 454, roll 15).

1944 metų balandžio 13 dienos posėdžio dalyviai.

susilaiks reikiamos paramos bei talkos, užbręžtą metinės veiklos planą vykdatant. Todėl kviečiame visus narius jungtis ir dirbti kartu klubo gerovei.

Klubas turėjo gana sunkius 1987 metus. Kadaise didelė Šv. Pranciškaus parapija uždaryta — čia buvo ir klubo būstinė susirinkimams bei posėdžiams. Išdinkinas Jonas Pečiulis dėl sveikatos pablogėjimo balandžio mėnesį iš klubo atsisakė, pakviesdamas Oną Juškiene išdinkino pareigoms. Gegužės mėnesį susirgęs iš pareigų pasitraukė sekretorius Juozas Janušaitis. Nesuradus savanorių, teko metus pabaigti be sekretoriaus. Atlikęs žuvavimo pirmenybes, ligos kankiniamas, atsisakė iš pareigų pirmenybių vadovas Aleksas Degutis. Visiems nariams sirgusiems ir dar tebesergantiems linkime geros sveikatos būti stipriems ir daugiau nebesirgti.

Naujas valdybos pirmininkas A. Vilutis, žengdamas pirmuosius žingsnius, palinkėjo visai valdybai darbingos nuotaikos, aptariant ir sprendžiant svarbius klubo organizacinius reikalus. Pirmiausiai nutarta pasveikinti mūsų dienraštį Draugą su 50 dolerių auka. Taip pat 50 dol. auką skirti Altai ir Šv. Kazimiero parapijai.

Sveikinam naujus klubo narius Vytautą Janušaitį ir Joną Vaiceliūną. Žuvautojų pirmenybės, taip pat narių šeimų ir draugų gegužinė bus šių metų liepos 16 dieną, šeštadienį prie Bass ežero Matiuko sodyboje.

Žuvavimo pirmenybių laikas 7 val. ryte iki 12 val. pietų, paskui bus gegužinė iki vėlaus vakaro. Šaudymo pirmenybės karščiškai šautuvais bus gegužės 15 dieną, 11 val. ryto Willow Slough šaudykloje. Pistoletų pirmenybės bus birželio 12 dieną, 11 val. ryto Willow Slough šaudykloje. Medžiokliniai šautuvais bus rugpjūčio 21 dieną, 11 val. ryto Frankfort Sportsmens Club 191 Street ir 81 Avenue, Mokena, Illinois.

Tradicinis rudens balius bus lapkričio 5 dieną Jonynų salėje, Chesterton, Indiana. Visi iš anksto maloniai kviečiami ir laukiami šiuose parengimuose dalyvauti bei linkimais praleisti laiką, o mūsų sportininkai bus apdovanoti už laimėjimus trofėjais. Pirmenybės su Cicero medžiotojų klubu dar galutinai nesutartos. Užjaučiam klubo narius Degučius jų anūkiu Gilbert Sirano tragiškai žuvus. Šv. Mišios bus atnašaujamos Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Be to, SS Obergruppenfuhreris Jeklen žada ji paskirti gaujų operacijose lietuvių dalinių ar savo dalinių dalies vadu. Savanorių verbavimas Reichui tebesitęsiamas. Kelerių šaukimų metų šaukiamųjų verbavimų negalima sujungti į vieną. Mobilizacija neličia tu, kurie yra užsiregistravę Reicho darbams ir jau išvežti į Reichą.

SS Obergruppenfuhreris Jeklen — kaip ir visi kiti dalyviai — pasisakė prieš Nickel akciją verbuoti jaunuolius aviacijos apsaugos pagalbininkais Reichui ir prizadėjo savo nuomonę telegrama pranešti Obergruppenfuhreriui Berge-riui.

Pabaigoje SS Obergruppenfuhreris Jeklen dar pranešė apie kovai su partizanais Vilniaus srityje planuojamąsias priemones ir ten panaudosimas jėgas.

Eger.*)

*) Krašto patarėjas Eger'is buvo Rytų Krašto (Ostland) komisariato biuro šefas, Lohse patikėtinis.

(Šaltinis: National Archives microcopy Nr. 454, roll 15).

1944 metų balandžio 13 dienos posėdžio dalyviai.

„Laiskų Lietuviams“ svečiai metinėje šventėje Jaunimo centre prie stalų.

Hot Springs lietuvių moterys prie eglutės, papuoštos lietuviškais ornamentais, vietoje Convention auditorijoje. Iš kairės: stovi K. Roženienė, sėdi Ksv. Stasiūnaitienė, Reg. Sabaliūnienė, Lrt. Tamošaitienė, už jos O. Tamošauskienė.

Nuotr. Petro Dambrausko

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

RADIJO VEIKLA

Radio „Leiskit į Tėvynę“ gegužinė bus gegužės 13 d., penktadienį, 12 val. Family parke netoli aerodromo. Visi kviečiami smagiai praleisti popietę tarp savo tautiečių, gražioje pavasariškoje gamtoje, skambant lietuviškos muzikos garsams. Bus progą išbandyti savo laimę dovanojimo paskirstyme ir tuo pačiu paremti radio veiklą. Metinis draugijos (Lithuanian-American Society SPA, Inc.) susirinkimas, kurios globoje radio valandėlė egzistuoja.

Rimties valandėlė

(Atkelta iš 3 psl.) galima užtikrinti mūsų jaunimui, kad šiame svarbiame padarume ir tvarkingumo klausime lemiančios reikšmės turės jų santykiai su švč. Marija. Ir jiems galima užtikrinti, kad nors kartą dienoje sukalbta Sveika Marija jų padarumui ir tvarkingumui bus galingesnės reikšmės už visokius civilinius įstatymus, už žodžius mokančius padarumui.

Mūsų tauta iki šios dienos už daug ką yra dėkinga savo santykiams su švč. Marija. Tikrai nuosirdžiai linkėtina, kad mūsų jaunoji karta nenutolėtų nuo šio kelio — sielos ir širdies artimų santykių su švč. Marija.

Vysk. V. Brizgys

bus birželio 13 d. 3 val. p.p. Antano Zubavičiaus namuose. Kviečiami visi draugijos nariai ir remėjai bei klausytojai.

Trumpa apžvalga kovo ir balandžio mėnesio radio laidų. Minint šv. Kazimiero šventę, perduota M. K. Ciurlionio kompozicija „Sanctus“ bei giesmės šv. Kazimiero garbei. Antano Rūko kūryba „Sventajam Kazimieriui“ skaitant, skambėjo Giedros Gudauskienės kompozicija „Senoji Vilniaus prisiminimai“. Kovo 13 d. laidoje paminėta poeto Kazio Jakubėno 80 metų gimimo sukaktis. Jis buvo enkavedistų nužudytas 1950 metais. Kovo 20 d. sveikinant pavasarį perduota muzikos ir poezijos knyke „Pavasario burtai“. Kovo 27 d. transliacija buvo skirta Viliui Vydunei Storastai pagerbti jo gimimo 120 metų ir mirties 35 metų sukaktį.

Vėlykų programoje, perpinčioje Vėlykų giesmėmis, buvo perduotas Birutės Pukelevičiūtės skaitymas „Vėlykų rytas“ iš jos knygos „Aštuoni lapai“. Taip pat buvo prisimintas kun. Antanas Strazdas-Strazdelis (1763-1833), „Pulkim ant kelių“ autorius. Balandžio 10 d. radio laida buvo skirta kompozitoriui Juozui Gruodžiui ir jo kūriniais, minint 40 metų mirties sukaktį. A. Stempužienė dainavo Gruodžio pirmąją dainą „Visur tyla“, V. Mozūraitytė — „Alaus, alaus“, Worcesterio choras, vedamas J. Beinorio, „Aš ne gert atėjau“, L. Šukys.

— „Burtai“, R. Mastienė — „Aguonėlės“. Minėjimas užbaigtas Juozo Gruodžio — Dariaus Lapinsko kūrinio — baleto „Jūratė ir Kastytis“ ištrauka.

Balandžio 17 d. programoje paminėta Liudvikos Malinauskaitės Šliūpienės — Eglės mirties 60 metų sukaktis, pakaitant ištrauką iš Vandos Daugirdaitės Sruogienės knygos „Eglė“ — Aušros gadynės dukra. Balandžio 24 dienos laidoje pagerbtas rašytojas Petras Babickas, gyvenantis Brazilijoje, švenčiantis savo amžiaus 85 gimtadienį. Paskaityta jo poezijos iš 1957 išleisto eilėraščių rinkinio „Dramblo kijos“.

Visais radio reikalais kreipitis į „Leiskit į Tėvynę“ programos vedėją Salomėją Šmaizienę, 204 Hilltop Drive, Hot Springs, Arkansas 71913, tel. 501-321-9641. Perduodame organizacijų pranešimus, asmeniškus sveikinimus, mirties pranešimus, padėkas, tarnaujame bendram lietuviškam ryšiui palaikyti.

MOTERŲ SEKLYČIA

Hot Springs moterys, susibūrusios į vienetą ir pasivadinusios Moterų seklyčia, atšventė 15 metų sukaktį. Jos mieliai talkina minėjimuose, būvūose, turi sudariusios mėgėjų dainininkių būrelį, kuris gieda lietuviškų pamaldų metu ir dainomis pajvairina minėjimų programas. Dabartinės valdybos sudėtis: pirminkė Lucija Gudeliene, sekretorė Lilė Kezienė ir išdininė dr. Viktorija Kiburienė. Sekkaktuvių progą jos užprašė šv. Mišias, kurios bus atnaušamos kun. Jono Burkaus Šv. Mykolo koplyčioje. Gegužės 8 dieną už visų mirusiųs bei gyvas motinas, gegužės 12 už mirusias nares ir gegužės 22 — per Sekmines už a.a. kun. Petro Patlabos vėlę, mirusį prieš dvejus metus ir už visus tarnavusius bei tebetarnaujančius šv. Mišių metu, už visus, kurie meldžiasi ir gieda lietuviškose pamaldose.

Palaimintojo ARK. JURGIO MATULAIČIO atvaizdas

Dail. Juozo Zailsko tapyto atvaizdo originalas yra ark. Matulaičio dedikuotoje Šv. Antano bažnyčioje Cicero, Ill. „Draugo“ administracijoje arba paštu per dailininką galima įsigyti šio paveiklo aukštos kokybės foto-reprodukciją — nuotrauką. Atvaizdo dydis 6 1/2 x 9 1/2 colių; įremuotas 9 x 12 colių. Arkivyskupas raudoname fone su auksine aureole. Paveikslas profesionališkai įremuotas, po nedideliu stiklu, su gelsvu, ranka išpjautu „mat“, aukštos kokybės auksu spalvos metaliniame rėme. Tinkamas kabinti ant sienos. Šių foto reprodukcijų pirmoji laida yra tik 100, kiekvienas paveikslas numeruotas, su dailininko parašu.

Prašau atsitišti pal. Ark. Jurgio Matulaičio atvaizdą, kaip pažymėjau:

Neįremuotą atvaizdą su „mat“ — 12.00 dol. \$ _____
Įremuotą atvaizdą — 22.00 dol. \$ _____
Apdrausto persiuntimo kaina 2.50 \$ _____
Prašom pinigų grynais nesiųsti. Viso \$ _____
☐ Pridedu asmenišką čekį.
☐ Pridedu pašto perlaidą (money order).

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____ Valst. _____ Zip _____

Užsakymus siųsti: Joseph Zailskas
P.O. Box 50621
Cicero, IL 60650-0621
Paveikslai gaunami ir „Drauge“.

SAUSAINIŲ ALKIS

Pagal įvairių sausainių pirkimo statistikas, saldžių sausainių poreiklavimas yra žymiai pašokęs JAV-ėse. Kur 1983 m. kiekvienas asmuo suvalgė 9.5 sv. įvairių sausainių, 1987 m. jau suvalgė 10.9 sv. sausainių. Populiariausi yra įvairūs saldžia koše perpti sausainiai, o antroje vietoje sausainiai su įvairiais „gabaliukais“, k.t. razinkom, riešutais. Penktoje vietoje po įvairių paprastų sausainių yra sausainiai su šokolado gabaliukais. Tuo tarpu, įvairių „kriakerių“ poreiklavimas yra žymiai nukritęs: nuo beveik 10 sv. asmeniui 1979 m. iki 7.8 sv. 1987 m. Į šias statistikas, žinia, neįeina mamų ir motučių kepti sausainiai.

GYDYMO ŠALPA

Illinois gydymo šalpos lėšos išsiskėmė. Pradeda vėluotis išmokėjimai ligoninėms, o kai kurios iš jų pusę pajamų turi iš šalpos — Medicaid. Panašūs sunkumai ir su vėlavimusi mokėti už neturtelių laikymą slaugymo namuose. Gubernatoriaus kalba apie mokesčių kėlimą.

Gegužės 8 d. Moterų seklyčia ruošia Motinos dienos minėjimą, kuris bus tuoj po lietuviškų pamaldų Šv. Mykolo mokyklos salėje, 1125 Malvern Road. Kviečiami visi Hot Springs lietuviai bei jų svečiai.

PATIKSLINIMAS

Paskutinėje mano korespondencijoje, aprašant Altos Vasario 16-tosios minėjimą, išvėlė klaidą. Vietoj R. Sabaliūnienės turėjo būti H. Sabaliūnienė. Hot Springs mieste turime dvi Sabaliūnienes. Regina Sabaliūnienė yra LB valdybos vicepirmininkė, o Helene Sabaliūnienė — a vietos Altos valdybos parengimų vadovė.

Sal. Šmaizienė

VYRIAUSYBĖ PERĖMĖ LIGONINĘ

Federalinė vyriausybė perėmė bankrutavusią Provident ligoninę. Tai buvo vienintelė judukų administruojama ligoninė Chicagoje. Numatoma, kad šios mėnesių laikotarpį parduos daugiausia pasiūliusiam.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

Burbank Manor

6345 W. 79th St., Burbank, IL
2 banquet halls, 50-600 people, for weddings, christenings, showers and other occasions. Lithuanian & American cuisine. Low prices. Free wedding cake, big parking lot. Information 599-2500.

V. T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VENCKAUSKAS, Inc.

Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec. Rooms
• Additions • Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutapsysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikabėsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI

PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pagavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoji aplinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtepti pas

Noriu susirašinėti su lietuvių filatelais įvairių kraštų pašto ženklų pasikeitimui ir, pagedaujant, pardavimui. Suinteresuoti rašykite: V. Navickas, POBox 1184, Gresham, or 97030

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

KMIECIK REALTORS

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Namas apžiūrėjimui sekmd., gegužės 1 d. 1-4 v.p.p. 3549 W. 78th St. 6 kamb. mūras, vieno sav. gyventas 31 m.; mod. virtuvė ir vonia; ištaisas rūšys; šildomas 2 auto. garažas; aluminio „trim“; didžiulės rūbinės; naujas stogas ir šildymo sistema; daug priedų. Skubėkite apžiūrėti!

Namas apžiūrėjimui sekmd., gegužės 1 d. 1-4 v.p.p. 7259 S. Troy. Naujas, mūrinis, 7 dideli kamb.; 3 didžiuliai mieg.; virtuvėje medžio spintelės; ištaisas rūšys; gražus garažas; naujas stogas, šild. sistema ir kilimai; aluminio „trim“; puikiai išlaikytas, labai švarus. Skubėkite!

Namas apžiūrėjimui sekmd., gegužės 1 d. 1-4 v.p.p. 6243 S. Albany; 6 kamb. mūras; 3 dideli mieg. kamb.; ištaisas rūšys; 2 auto. garažas; nauji elektros laidai; fantastiškas parkyns tik už 45,900!

No. 182 — 53 & Pulaski. Dailus, švarus 3 mieg. mūrinukas su didele virtuve-valg.; vonios kamb. keramikos plytelėmis; ištaisas rūšys; centralinis šildymas; aluminio „trim“; potvynio kontrolė; nauji elektros laidai; 1 1/2 auto. garažas; didelis kiemas; 4 namų apyvokos įrenginiai. Namas puikiam stovui! Skubėkite ir apžiūrėkite dabar.

No. 192 — Garfield Ridge Special: 3 mieg., 30 metų mūras; moderni virtuvė ir vidaus įrengimus. Turite turėti savo įrankius. Mokėti šiek tiek angliskai. Skamb. 450-0305 arba 333-0906

HELP WANTED

Reikalingi vyrai operuoti Go-Kart bėgius ir besboto „batting“ įrengimus. Pilnas laikas. Keletas atvirų pozicijų. Geras atlyginimas, daug darbo valandų. Palikite parvardę ir savo telefoną, rekordavimo mašinai. Anglų kalba nereikalinga. Skamb. 823-0011.

Ieškomas meistras galintis už žemą kainą pataisyti elektrą, vamzdžius ir vidaus įrengimus. Turite turėti savo įrankius. Mokėti šiek tiek angliskai. Skamb. 450-0305 arba 333-0906

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckvs
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

Sav. parduoda „custom-built“ dviejų butų mūrinį namą Chicago pietvakariuose, 67 & Pulaski apyl.; 2 auto. garažas. Puikiai išlaikytas namas. Skamb. 284-2345.

First Republic Realty, Inc.

VALDA PAŠKUS

TURIME PIRKĖJŲ, REIKIA NAMŲ!
Suinteresuoti nuosavybės pirkimu ar pardavimu, prašau nedelsiant skambinti šiais telefonais:
499-2912 857-7187

Ribotą laiką McKey & Poague nekiln. turto agentūra ims tik 5% komiso iš DRAUGO skaitytojų, kurie norės parduoti nuosavybes. Kartu ši agentūra siūlo savo pilną profesinį patarnavimą. Jau 98 metai kaip ji padeda lietuviams. Galima susikabėti lietuviškai. Alexander J. Mockus, VP & Manager. Skambinkite 767-6655.

McKey & Poague
6610 S. Pulaski
Chicago, IL 60629

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai — tabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

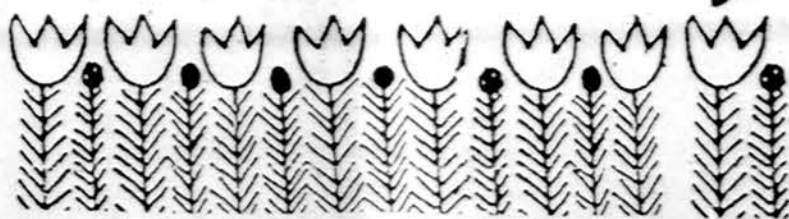
NERINGA
Putnamo seselių
1988 stovyklų
kalendorius
VERMONT'e

Lietuviškai kalbantiems — mergaitėms/berniukams
nuo 7-16 metų — liepos 10-24 d.
Piknikas Putname — liepos 24 d.
Stovykla šeimoms — liepos 24-30 d.
Anglų kalba — lietuvių kilmės vaikams
nuo 7-16 metų — liepos 31-rugp. 13 d.
Studentams — nuo 17-24 metų — ilgas savaitgalis prieš
studijas — rugp. 25-28 d.
Informacijai kreiptis: NERINGA, Rt 21, Putnam,
Ct 06260.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS VIII-JI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Laureatų pristatymas ir premijų įteikimas
Meninę programą atlieka
aktorė RASA KAZLAS
Los Angeles Vyrų Oktetas

Globoja: LB Los Angeles Apylinkė
Talkina LB, Santa Monica Apylinkė LB Vakarų Apygarda

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų
kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą

Gegužės 15 dieną.
Sekmadienį, 12:00 val. p.p.
Šv. Kazimiero parapijos salėje
Los Angeles, Kalifornija

Rengia: JAV LB Kultūros Taryba

JAV LB kasto valdybos nariai susitiko Philadelphiaje. Iš kairės: B. Krokys, pirm. V. Volertas, ryšininkė spaudai L. Rugienienė, A. Gečys ir tarybos prez. pirm. A. Rugienius.

SOVIETŲ MENĄ SUKŪRĖ VERGAI

Tokio turinio plakatai nešiojo „Baltic Freedom Fighter“ kovo 11 dieną vakare, atidarant pirmąjį spektaklį „American Soviet“ festivalio įvairia programą, vadinamą „muzika kartu“ vardu. Tai buvo prasmingas parašas, kuris patvirtino ir pačių įvykių eigą. Amerikiečių spauda visą laiką kartojė rusų vardus, kaip 62 metų baleriną Maya Plisetskaja ir jos vyrą kompozitorių Shchedrin. Šalia jų dar buvo 12 kitų kompozitorių, kurių vardai sužinomi iš programos, siunčiamos tik kai kuriems žiūrovams. Iš tos bendros programos ir aš sužinojau, kad iš viso skaičiaus atlikėjų, — jų buvo 285 — buvo ir Vytauto Laurušo vardas. Viešoje spaudoje labai mažomis raidėmis koncerto dieną — kovo 23 d., buvo parašytas ir dainininkės Irenos Augusta (Augustinavičienės) vardas. Eja į koncertą ne dėl okupanto, bet dėl lietuviškų vardų.

Koncertas vyko ne teatro salėje, bet vietoj, kur laukiama paprastai prieš įeinant į salę. Vieta graži, dekoruota, aukštų lubų, su labai gera akustika. Apvalūs nedideli staliukai užėmė vietą ir tik prie sienos buvo palikta vieta programos atlikėjams. Prieš koncertą davė priešpiečius už tą pačią bilietą 15 dolerių kainą.

Atliko kvartetas ir dainininkė. Kvartete grojo du studentai iš Maskvos konservatorijos ir du iš New England konservatorijos. Solistė buvo Vilniaus operos solistė Irena Augustinavičienė. Juoda ilga suknele apsivilkusi mažai kuo skyrėsi nuo mūsų solisčių. Kompozitorius Laurušas nekalba angliškai, todėl jo rusų kalbos aiškinimą apie kamerinės muzikos padėtį Lietuvoje aiškino vertėja. Jis pabrėžė, kad kamerinė muzika yra paplitusi Lietuvoje daug daugiau, kaip kitose sovietų respublikose.

Dainininkė dainavo kantatą

„Deganti Naktis“ balsui ir kvartetui. Veikalas modernus, ypač naudojant daug stakato, pizzicato ir kitų neįprastų mums garsų. Veikalas lietuviškas, paremtas pastoralinėmis liaudies melodijomis, melancholiškas. Smulki dinamika darė veiklą labai spalvingą. Ir tikrai kompozitorius kalbėjo svetima kalba, kaip buvo paminėta Boston Globe kritiko. „Lietučių ašaroms palis“ girdėjosi dainininkė dainuojant ir kartais deklamuojant. Gili išraiška dvelkė iš naujos, dar negirdėtos muzikos tonų. Muzikoje jautėsi logika, tvarka, skausmas.

Antras veikalas — kantata balsui ir keturiems instrumentams buvo paašikintas kompozitoriaus, kad balsas atstoja instrumentą. Dainininkė vietoje žodžių dainavo garsus, a, m, ta ir panašiai. Balsas visą laiką dominavo, kaip kai kurie kompozitoriai. Pats veikalas išliko lietuviškos dvasios ir tragiškas.

Koncertui pasibaigus buvo leista duoti klausimų iš auditorijos. Kadangi auditorijoje buvo daugiausiai lietuviai, pats kompozitorius prašė lietuviškai, besikreipdamas į savo vertėją, ar ji sugebės versti. Vertėja sakė, kad ne. Vytautas Laurušas paprašė, gal kas iš auditorijos norėtų būti vertėja. Pasisiūlė mūsų jaunas apylinkės pirmininkas Gintaras Čepas ir atliko šį darbą puikiai. Vytautas padėjo susirinkusiems, ypač šiltų žodžių negailėjo besikreipdamas į kompozitorių Jeronimą Kačinską, sėdėjusi čia pat, pabrėždamas, kad Jeronimas buvo pirmas kompozitorius Lietuvoje pradėjęs modernią muziką ir jis buvo paskatinimas jaunesniems šių dienų kompozitoriams. Jis gražiai kompozitoriui Jeronimui Kačinskui už tai padėjo. Šiandieninė kamerinė muzika yra aukštumoje, ir kompozitorius Laurušas kvietė dainininkus, muzikus, kompozitorius atvykti ir koncertuoti Lietuvoje.

Svetimtaučiai angliškai daugiausiai klausė. Gintaras Čepas čia buvo puikus vertėjas. Klausimas iš auditorijos, kurią muzikinę medžiagą Laurušas naudojo, kuri skambėjo taip gražiai? Atsakymas — liaudies.

Aš paklausiau, kokių būdu, gyvendamas tarp kitų tautų, Laurušas išlaiko savo lietuviškumą. Jis kiek sumišo, bet atsakė, kad jis rašo kaip jaučia. Daugiausia iš auditorijos buvo pagyrimo žodžiai, kad muzika yra savotiška, originali. Prie manęs priėjo jaunas studentas, kuris pats studijuoja kompoziciją. Jis yra iš Kolumbijos. Jis paprašė manęs, ar galėčiau išversti, ką jis nori pasakyti kompozitoriui.

„Boston Globe“ davė kritiką trijų žymesnių kompozitorių, ten idėjo ir Vytautą Laurušą. Sukritikavę du pirmus, kritikas pareiškė susižavėjimą Laurušu, sakė, jis nežinojo, kad galima taip įdomiai panaudoti liaudies dainą, kaip Vytautas padarė. Konservatyvus laikraštis „Boston Herald“, didelėm raidėm parašytoje antraštėje „Lietuvių kompozitorius“ gyrė Vytautą Laurušą.

Festivalis pasibaigė balandžio 2 dieną. Balandžio 3 dieną Bostono operos nuolatiniai klausytojai turėjo koncertą už dyką. Buvo atlikta tik rusų kompozitorių operų muzika ir ją atliko Maskvos teatro solistai Laurušo ten nebuvo.

Elena Vasyliūnienė

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VLADAS SKIRMUNTAS

Šių metų balandžio 30 dieną sukanka dešimt metų nuo a.a. Vlado mirties. Šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje Kenosha, Wisconsin.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Vladą savo maldose.

Žmona, dukters ir sūnus su šeimomis

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
JONAS
MALIORIS

Prieš dešimt metų Amžinybėn iškeliavo mylimas mūsų Tėvelis. Mes jo niekad nepamiršime — jis gyvena mūsų mintyse ir širdyse.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Dukters ir sūnus

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apmokėti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

1988 METAI — GERIAUSIAS LAIKAS APLANKYTI LIETUVĄ! 1988 METŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ TVARKARAŠTIS

TOUR NO.	TOUR COST	DEPART USA	ARRIVE MOSCOW	MOSCOW VILNIUS	VILNIUS MOSCOW	HELSINKI NEW YORK	ITINERARY
LI-882	\$1,975.00	JUNE 14	JUNE 15	JUNE 17	JUNE 27	JUNE 28	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-883	\$1,975.00	JULY 12	JULY 13	JULY 15	JULY 25	JULY 26	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-884	\$1,975.00	AUGUST 16	AUGUST 17	AUGUST 19	AUGUST 29	AUGUST 30	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-885	\$1,975.00	SEPT 06	SEPT 07	SEPT 09	SEPT 19	SEPT 20	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki

Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV ar Kanadą, dabar yra geriausias laikas. Nauji valdžios potvarkiai ryšium su giminių iškvietimu bei leidimu jiems lankytis užsienyje, yra žymiai palengvinti. Kreipkitės į mus, pasiūsime smulkia informaciją.

Spalvotam lankstinukui ir tolesnei informacijai gauti, skambinkite „tollfree“ arba rašykite:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.
501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

TOLL FREE
1-800-835-6688

A.†A. ELENAI RŪKŠTELIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą dail. ANTANĄ RŪKŠTELĘ, dukras ir sūnų su šeimomis.

Balys ir Janina Milakniai

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

FELICIJUS PREKERIS

Gegužės 18 d. sueina skausmingai liūdni penkeri metai, kai iškeliavo į Amžinybę mieliausias Vyras, Tėvelis ir Tėtukas.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnaujamoms gegužės 15 d. šiose šventovėse:

Šv. Vardo, Gulfport, Florida 1:00 v. p.p.

Prisikėlimo parap. Toronto 7:00 v.v. ir

Darien, Conn. St. Thomas More 11:00 v. ryto.

Maloniai prašome visus artimuosius prisiminti a.a. Felicijų savo maldose.

Su giliu liūdesiu: žmona Stasė, dukros Milda, Felicija-Dalia ir jų šeimos.

A.†A.

JUOZUI ANINKEVIČIUI

mirus, žmoną BRONISLAVĄ, sūnų ROMĄ ANKAITĮ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia.

San Francisco
Lietuvių Bendruomenės Skyrius.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Lietuviškos Knygos klubas į užsienį. — Kanada, Australija, Europa, — nepaprastai pakilus pašto išlaidoms — tarifams, nesius knygų, kol suinteresuotas asmuo nepašauks. Prašome jei knygų kas nori, atsakyti į siunčiamus laiškus ir parašyti kokias knygas nori gauti.

x Vytautas Valantinas iš Chicago su inž. Vytautu Kutkumi iš Detroito, Mich., abu filatelistai, dalyvavo Pabaltiečių filatelistų parodoje balandžio 23-24 dienomis Toronte, Kanadoje. Vytautas Valantinas buvo įstatęs Raseinių 1940 metų birželio mėn. okupanto perspausdintų Lietuvos ženklo kolekciją su klijais ir pjautuvu. Kai kurie kiti tautiniai šiais ženklais buvo labai susidomėję, o taip pat ir apie Pabaltijo kraštus.

x Americans for Due Process siūlo vasaros darbą studentui arba studentei. Lietuvių kalbos žinojimas naudingas, bet nepageidaujamas. Kompiuterių naudojimas taip pat naudingas. Bus suteikiama progą susipažinti su Americans for Due Process vykdomu informaciniu ir tyrinejimu darbu. Susidomėję prašomi prisijungti savo patyrimo aprašymus arba pasiteiravimus Americans for Due Process, Post Office Box 85, Woodhaven, New York 11421 iki gegužės 15 d. Telefonu galima susipažinti įprastom darbo valandom 516-671-7975. Darbas vyktų New Yorko priemiestyje.

x Lietuvių Soc. reikalų taryba ruošia išvyką į žydintį alvų ir tulpių parką, Lombard, IL, gegužės 10 d., antrą. Autobusas išvažiuoja 9:30 v.r. nuo „Seklyčios“. Bilietų kaina (įskaitant autobusą): \$5.00. Registracijos iki gegužės 4 d. Liet. Soc. reikalų tarybos raštineje, 2711 W. 71st St.

x AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU ruošia vienos savaitės kelionę į Alaską š.m. rugpjūčio 12-19 d. Informacijai skambinkite arba rašykite: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643 tel.: 312-238-9787.

x Priimsime gyventi senyvo amžiaus vyrą ar moterį. Suteiksime gerą maistą ir pilną rūpestingą aptarnavimą. Skambinti (312) 434-3062.

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiestuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstaičiai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalas nuosavybių apkaitintojas. Ivertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatus asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, IL 60629. Telefonas 778-6766.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Marquette Parko lituanistinės mokyklos ansamblio dalyvau VIII Taut. Šokių šventėje, Hamiltone. Norintieji toje šventėje dalyvauti, kviečiami atvykti į taut. šokių repetitijas Marquette Pk. mokyklos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. ketvirtadieniais, 6-7 v.v. Inform. skambinti: 434-4163.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x „Margučio“ rengiamas Arvydo ir Nelės Paltinų koncertas bus ši sekmadienį, gegužės 1 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami „Margučio“ raštineje ir Vaznelių parduotuvėje. Sekmadienį bilietų kasa Jaunimo centre pradės veikti 1 val. p.p. Koncertas prasidės punktualiai. Prašoma nesivėluoti. Po koncerto bus bendros vaišės kavinėje.

x Gegužinės pamaldos Lemonto apylinkėse bus kiekvieną gegužės mėnesio trečiadienį 7:30 val. vak. Ateitininkų namuose. Pamaldoms vadovaus kun. L. Zaremba. Visi kviečiami pamaldose dalyvauti.

x Asmenys, paaugę 500 dol. ar daugiau Tautinių šokių šventei, PLB seimui ir Kultūros kongresui, yra laikomi mecenatais ir gaus po 2 bilietus į visus Chicagoje vykstančius renginius. Prašome kreiptis: Jungtinis finansų komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

x Chicago Lietuvos Jaunimo sąjungos susirinkimas bus sekmadienį, gegužės 1 d., Jaunimo centro patalpose. Reikia galutinai aptarti Chicagoje ruošiamą suvažiavimą. Visas tuo besidomintis lietuviškas jaunimas kviečiamas susirinkime dalyvauti. Pradžią 11 val. ryto.

x Dr. G. H. Volodka, Largo, Fla., Vincas Simaske, Albion, Mich., Laima Kazakaitė-Ghotak, Richmond, Va., A. Sagatas, Hollywood, Fla., D. Zakaras, Sun City, Az., kiekvienas atsuntė po 20 dol. už kalėdines kortelės ir kalendorių. Nuosirdus acii.

x Paskolos reikia? Namų pirmosios paskolos nuo 9.625% (2.1 points). „Home Equity“ paskolos 10.5% (fixed). Automobilio pirkimo paskolos iki 5 metų 9.5%. KASA Lithuanian Federal Credit Union, 2615 W. 71st St., Chicago tel.: 598-1333 ir 737-2110.

x American Travel Service BUREAU ruošia vienos savaitės kelionę į Alaską š.m. rugpjūčio 12-19 d. Informacijai skambinkite arba rašykite: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643 tel.: 312-238-9787.

x Priimsime gyventi senyvo amžiaus vyrą ar moterį. Suteiksime gerą maistą ir pilną rūpestingą aptarnavimą. Skambinti (312) 434-3062.

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiestuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstaičiai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalas nuosavybių apkaitintojas. Ivertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatus asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, IL 60629. Telefonas 778-6766.

x Marquette Parko lituanistinės mokyklos ansamblio dalyvau VIII Taut. Šokių šventėje, Hamiltone. Norintieji toje šventėje dalyvauti, kviečiami atvykti į taut. šokių repetitijas Marquette Pk. mokyklos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. ketvirtadieniais, 6-7 v.v. Inform. skambinti: 434-4163.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

Chicago Lietuvos Operos nauja valdyba. Iš kairės: Vytautas Aukštutis, Leonas Bildušas, Giedrė Končienė, pirm. Vladas Žukauskas, dirigentas muz. Bronius Kazėnas, jo padėjėja muz. Audronė Gaižiūnienė, Vaclovas Momkus ir Vladas Stropus. (Nėra Evelynos Oželienės).

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB VID. VAKARŲ APYGARDOS XII TARYBOS RINKIMŲ DUOMENYS

1988 m. balandžio 27 d. Vid. Vakarų apygardos rinkimų komisija savo posėdyje patikrino apylinkių atsiųstus balsavimo protokolus bei kitą medžiagą ir surašė suvestinį. Čia pateikiamos balsavimo žinioms eilėje pagal balsų daugumą 20 pirmųjų kandidatų. K. Dočkus ir duomenų suvestinį neįrašomas, kadangi prieš balsavimą „Draugo“ 61 nr. pasiskelbė, jog savo kandidatūrą atsiima. Balandžio 9-17

x Dr. V. B. Raulinaitis, Chastworth, Cal., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo visą šimtą. Dr. Raulinaitis skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Šokių šventė Hamiltone, kelionė autobusu, aplankant Šo bei Šekspyro teatrų ir apžiūrint Torontą. Išvykstame birželio 30 nuo Jaunimo centro ir grįžtame liepos 5 d. Kreiptis į Birutę Zalatorienę, Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, tel. 312-524-2244.

x Dėmesio turintiems svečių iš Lietuvos! Iki gegužės 13 d. būsiu su grupe Lietuvoje. Grįžęs vėl siūsiu kargą, parūpinsiu video, stereo aparatūrą. Giminiams iškviesti nemokamas patarnavimas vyks ir toliau. Tarpininkausiu nebrangiai automobilių ir kt. prekių pirkime Lietuvoje. Rašykite pranešdami savo telef. Grįžęs tuoj pat jums paskambinsiu. Romas Pukšty, 9040 S. Roberts Hickory Hills, IL 60457. Tel.: 312-430-4145.

x American Travel Service Bureau praneša, kad jų ekskursijų dalyviai turės galimybę ekskursijos metu gyventi Kaune arba Palangoje.

x Optical Studio klientų dėmesiu! Optikos studija, 2620 W. 71 St., tel. 778-6766, veikia naujomis valandomis: kasdien nuo 1-5:30 val.p.p., ketv. 10-7 val., šešt. 10-1 val., pirm. uždaryta.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

dienomis rinkimai vyko tvarkingai, skundų komisija negavo.

Rinkimai vyko tvarkingai, komisija skundų negavo.

L. Levickas

Komisijos pirmininkas

E. Narutienė

Sekretorė

NEKALTAI PRADĖTOSIOS

MARIJOS SESERŲ

RĖMĖJŲ ŠVENTĖ

Kiekvienais metais pavasarį Chicagoje Putnamo seselių rėmėjai suruošia vakariene, kur susirenka mūsų tautiečiai pasivaikinti, pabendrauti ir prisiminti, kad Putnamo apylinkėje susibūrusios Marijos seserys vertia giliai vagą Dievo, žmogaus ir tautos tarnyboje, kad jos vienos negalėtų taip svarbią misiją sėkmingai vykdyti. Joms reikalinga moralinė ir finansinė parama. Ta metinė šventė bal. 24 d. buvo pradėta šv. Mišiomis Jezuito koplyčioje. Kun. dr. Ketutis Trimakas atnašavo Mišias ir pamokslė kalbėjo apie begalinio Dievo, Gerojo Ganytojo reikšmę mūsų gyvenime, gėrio pergalę prieš blogį. Marijos Nekaltą Prasidėjimą surišo su to vardo vienuolių, seselių darbais, susirinkusiųjų maldas, darbus ir aukas — kaip atsiliepiamą į jų rūpesčius. Šv. Mišias koncelebravo kun. J. Juozėvičius ir svečias iš Punksko kun. Bronius Kuculis. Skaitymos skaitė ses. Palmira, aukas nešė ses. Ignė ir rėmėjų pirmininkė Salomėja Endrijonienė. Mišiose dalyvavo vysk. Vincentas Brizgys. Nuostabiai giedojo Cicero Sv. Antano parapijos choro moterys ir sol. Laima Stepatienė, vargonais palydėjo Aldona Prapuolenytė, kuri paruošė chorą ir tvarkė pamaldų liturgiją. Šioms padėkos Mišioms, kai kurios giesmės buvo

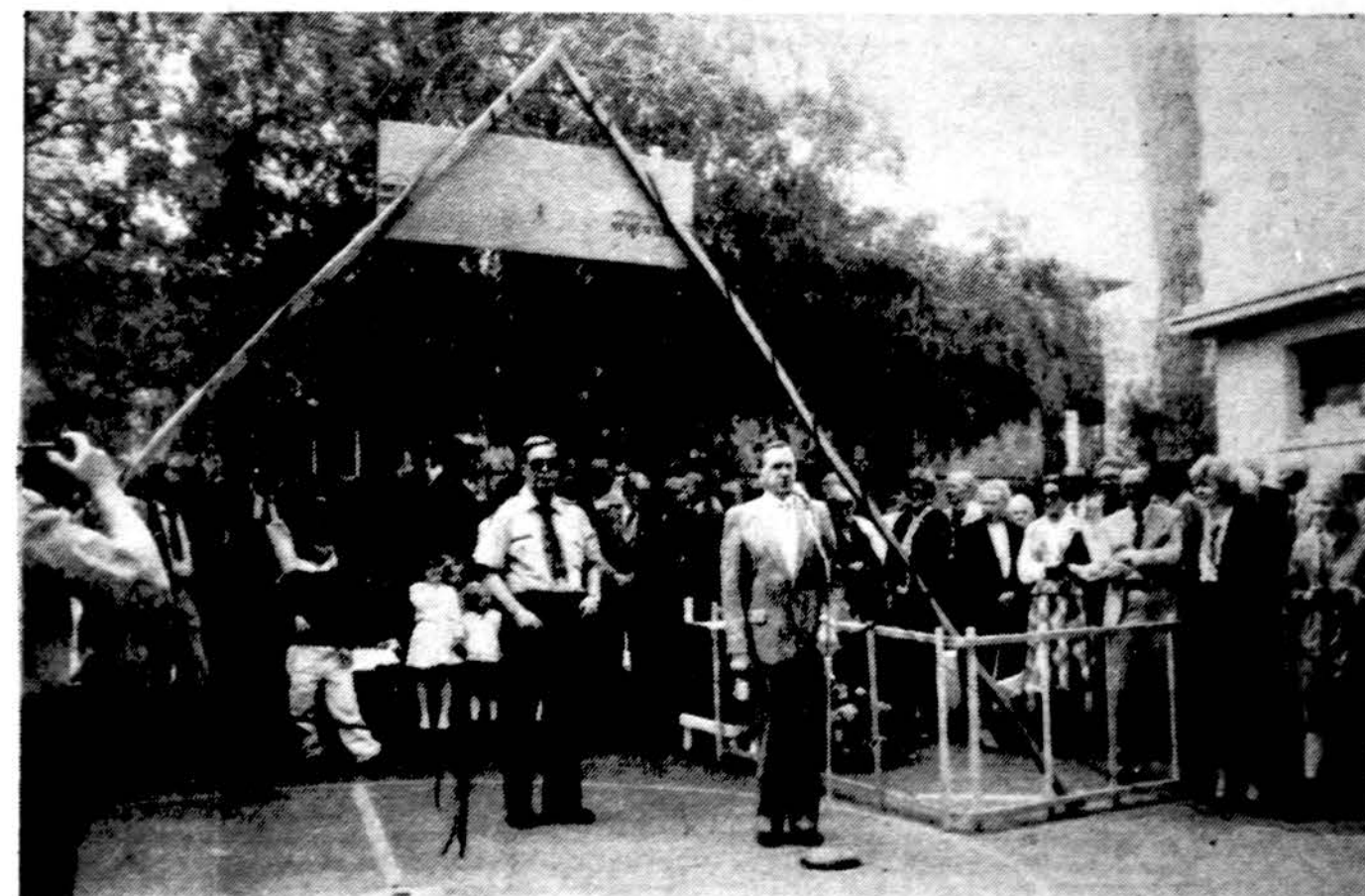
Milašauskas Antanas — 107
Košubaitė-Binder Rima — 50
(kandidatė)

VI rajonas

Vilutienė Birutė — 141
Ambrozaitis Kazys — 62
Vaznelis Jonas — 36 (kandidatas)

V. V. apygardos rinkimuose balsavo 1976 asmenys. Balsuotojų skaičiumi pirmavo šios apylinkės: Marquette Parko — 672, Brighton Parko — 328, Lemonto — 229, Cicero — 220 ir kitos po mažiau.

Pagal rinkimų taisyklės vyr. rinkimų komisija oficialiai paskelbs po kiek ir iš kurios apygardos atstovų į XII tarybą bei VII-jį PLB seimą atstovų paskirs. Vid. Vakarų apygardai yra numatyta 19 tarybos narių.

Kaziuko mugė Los Angeles mieste atidaro Ramijo Vandenyno vadas s. Rimtautas Dabšys ir nuosirdus skautiškos veiklos rėmėjas Jonas Petronis.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV VALSTYBĖSE

— Pasaulinio Motinų sąjūdžio (MMM) simpoziumas vaikų išūnimo klausimais ir to sąjūdžio Tarptautinės tarybos posėdis įvyks gegužės 26-27 d. Ženevoje. Į tą simpoziumą ir tarptautinės tarybos posėdį yra pakviesta dalyvauti. O. Bačkienė, kaip to sąjūdžio tarptautinės tarybos narė. Pasaulinio Motinų sąjūdžio pirmininkė yra M.L. Beck, šveicarų parlamento narė. Ji yra pasižymėjusi kaip kovotoja už šeimos orumą ir atsakomybę ryšium su vaiko moraline būkle šių dienų gyvenime.

švenčia 20 metų sukaktį. Gauta daug stambių aukų seselių darbų rėmimui.

Pabaigoje ses. Ignė dėkojo valdybai, visiems dirbantiems ir visiems dalyviams, kurių dėka puikiai pasisekė vakariene. Minėjo jų gerumą, darbštumą, pasiaukojimą, dosnumą, kas igalina tas 33 seses, kurių tarpe jau yra ir ilga kelio galą nukeliavusių, atlikti nepaprastai daug darbų. Pažadėjo nenuostoti vilties, nepavargti, vis eiti pirmyn ir priminė, kad seselių ir mūsų visų pašaukimas yra sekti Kristų.

Pirmadienio vakare susirinkę Putnamo seselių rėmėjų darbuotojai kartu su seselėmis Loreta, Palmira ir Ignė pirm. Salomėjos Endrijonienės bute vaivšinosi jos ir kitų pagaminta vakariene, pasidžiaugė savo darbo vaisiais, užsiminė apie naujas idėjas ir darbo kelius. Čia ses. Loreta maldavo prieš valgi prašė visiems Aukščiausiojo palaimos. Seselė Palmira perdavė Danutės Arguonės sveikinimus ir gerai paruoštoje savo kalboje perbėgo per bendrus mūsų išeičius didesnius renginius, darbus ir institucijas, tarp kurių labai svarbią vietą skyrė parapijoms ir vienuolijoms. Žvelgė į ateitį ir tų institucijų likimą. Kėlė pašaukimų svarbą, ragino rauti dvasines piktžoles...

S. Endrijonienė minėjo dirbusių vardus, jų nepaprastu uolumu atliktus darbus, visiems dėkojo. Išdėtinė Marytę Salikienę pateikė vakarienos apyskaitą, o energingoji ses. Ignė vis dar nesiliovė liejus naujas idėjas. Buvo girdėti pageidavimai, kad ir Chicagoje nuolatos sukinėtųsi kokia viena ar dvi putnamiškos seselės, vadovautų įvairiems būreliams, jaunimui ir vyresniesiems, skleistams Kristaus, tėvynės ir artimo meilės spindulius.

Agnė Kizienė

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 60th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą